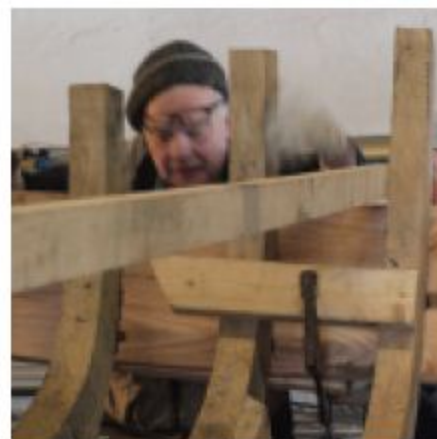

Upplevelser kring Kattegat och Skagerrak

IKON

MAGASIN

Interregionalt KulturOplevelses Netværk

Berättelser kring Kattegatt och Skagerrak om vårt gemensamma kulturarv

Under århundradena har förhållandet mellan Norge, Sverige och Danmark format regioner och skapat platser. På Fredriksten Fästning i Norge, Bohus Fästning i Sverige, och under senare del av historien också, Bangsbo Fort i Danmark, är det särskilt tydligt.

Dessa kulturminnen är bärare av dramatiska berättelser. Regionen kring Kattegatt och Skagerrak har Herrgårdar och Slott som talar om rikedom, maktkamp, klassklyftor och ofta också förlust av rikedom.

Genom **IKON- Interregionalt KulturOplevelses Netværk** - knyts historier samman.

Med hjälp av ny teknik, erfarenheter från upplevelsebranschen, berättarteknik och musikal- och teaterscener förmedlas historien på ett nytt sätt. Kulturmiljöerna levandegörs, utvecklas och görs tillgängliga. Resultatet blir attraktiva platser värda att besöka året om.

Vårt kulturarv är rikt och omfattande. Där fästningar berättar om krig och konflikter, berättar våra gamla fiske- och hamnsamhällen om de nära banden mellan våra tre länder. Konsten ger i sin tur, ögonblicksskildringar från en svunnen tid.

Det finns tre teman, Borgar, Slott och Herresäten, Havet som förenar samt Horisonter. Man kan välja att fördjupa sig i ett tema eller alla tre. Gemensamt är att alla på ett representativt sätt ger värdefull kunskap om hur vi formats och vägen dit.

Detta Magasin presenterar ett urval av platser i **IKON**-samarbetet. Platser som var för sig och tillsammans berättar om vårt gemensamma kulturarv.

Fra Stenungsund ca 1900

Innehåll

Interregionalt KulturOplevelses Netværk

Borgar, slott och herresäten

Elingaard Herregård.....	3
Gamlebyen i Fredrikstad.....	4
Kongsten Fort.....	5
Fredriksten festning.....	6
Sundsby Säteri.....	7
Bohus Fästning Kungälv.....	8
Gunnebo Slott.....	9
Tjolöholms Slott.....	10
Läckö Slott.....	11
Hallands kulturhistoriska museum	12
Bangsbo Museum.....	13
Sæby Museum.....	14
Try museum.....	15
Kammarmusikfestivaler.....	16

Havet som förenar

Events

Isegran.....	18
Kragerø.....	19
Limfjordsmuseet.....	20 - 21
Sotenäs kommun.....	22

Platsen berättar

Vestregionen.....	23
Hole kommune.....	24
Asker kommune.....	25
Drammen kommune.....	26
Nedre Eiker kommune.....	27
Røyken kommune.....	28
Hurum kommune.....	29
Tanums kommun.....	30
Munkedals kommun.....	31
Bohusläns museum.....	32
Väderöarna.....	33
Lysekils kommun.....	34
Orust kommun.....	35
Äskhults by.....	36

Et skepp kommer lastat

Norsk Maritimt Museum.....	37
Skagen By- og Egnsmuseum..	38
Museet for Thy- og Vester Hanherred.....	39
Vendsyssel Historiske Museum.....	40 - 41

Horisonter

Telemark Museum.....	42
Stenungsunds kommun.....	43
Skagens Museum.....	44

Borgar, slott och herresäten

Elinggaard

Herregården har vært i ulike adelsslekters eie gjennom tidene, og er nevnt i skriftlige kilder allerede i middelalderen. En arkeologisk utgravning avdekket at her har det ligget hus på samme sted tilbake til middelalderen, og på menyen sto det ofte østers - det vitnet alle østersskallene om.

Gårdens mest kjente eier var rikskansler Jens Bjelke, som residerte her på 1600-tallet. Elinggaard hadde eget familiegravsted i tilknytning til Onsøy kirke. Da denne ble revet i 1822 ble kistene satt ned i en fellesgrav uten markering. Etter en nitidig undersøkelse ble disse gjenfunnet i 1995 og en bauta er nå reist over Jens Bjelke.

Elinggaard ligger i et bevart herregårdsmiljø. I tillegg til hovedhuset fra 1749, reist etter brann av Birgitte Kristine Kaas og Henrik Jørgen Huitfeldt, ligger stabbur og vognskjul inne på selve borgplatået omkranset av vollgraver, som er fredet etter Kulturminneloven. Utenfor vollgravene ligger i syd et stort hageanlegg, og i driftsbygningen på nordsiden er det fortsatt aktiv husdyrdrift og melkeproduksjon.

Av de mange leilendingbruk og husmannsplasser rundt gården eies fortsatt to. Ned mot Elingårdskilen ligger Staer, hvor mølleren bodde. Like ved ligger også mølledammen, og ruinen etter gårdens mølle og sag. I kilen var det utskipingshavn, men i dag er det

kun et nyere badehus tilbake på brygga. Og badevannet er du velkommen til å prøve... Tar du turen i den merkede kultur- og naturstien i utmarka vil du også passere flere gravhauger fra bronsealder, jernalder og vikingtid. Turkart på oppslagstavla ved porten. I dag er stedet et museum med faste omvisninger i sommersesongen. Hagen, som engang var en stor parterrehage og senere utvidet med en landskaps-park, er alltid åpen og nå forsynt med flere husker barna kan få leke i, og du kan også oppleve dramatiserte omvisninger.

Elinggaards Litterære Salonger og Nordic Chambermusic Center er etablert gjennom **IKON-prosjektet**, med vår- og høstprogram. Ny utstilling hver sommer i vårt kombinerte galleri og konsertlokale. Deler av hovedhuset kan leies til selskapsformål med mulighet for overnatting.

www.ostfoldmuseene.no
www.bokverket.no
www.cafedeconcert.no
+47 69 958500

Gamlebyen i Fredrikstad

Er Nord-Europas best bevarte festningsby og en av Norges mest populære attraksjoner. Dette stedet er verdt et besøk, sommer som vinter.

Historien

Da Norge mistet Bohuslen med Bohus festning i 1658, ble Fredrikstad en viktig grenseby. I 1663 startet byggingen av en helt ny festning etter tegninger av den nederlandske ingeniøroffiseren Willem Coucheron. Fredrikstad Festning ble hærens viktigste forsyningsbase og oppsetningssted i Sør-Norge.

Stjerneformet festningssystem

Fredrikstad er en av tre byer i Norge som har vært befestet, og den eneste hvor festningsanlegget fortsatt er intakt. Fredrikstad festning ble bygget etter det gammel-nederlandske system, med brede vannfylte vollgraver og dype jordvoller. Mot landsiden har festningen tre hele og to halve bastioner, utstikkende stjernespisser med plass for kanoner.

I vollgravene ligger ravelinene, og utenfor hovedfestningen fremskutte anlegg som Kongsten fort. Mot elven består festningsverkene av en solid gråstensmur forsterket med jordvoller. Inngangen til festningen var over Vindebroen og gjennom Vollporten, eller gjennom en av portene mot kaianleggene ved Glomma.

Ingen ærefull militærhistorie

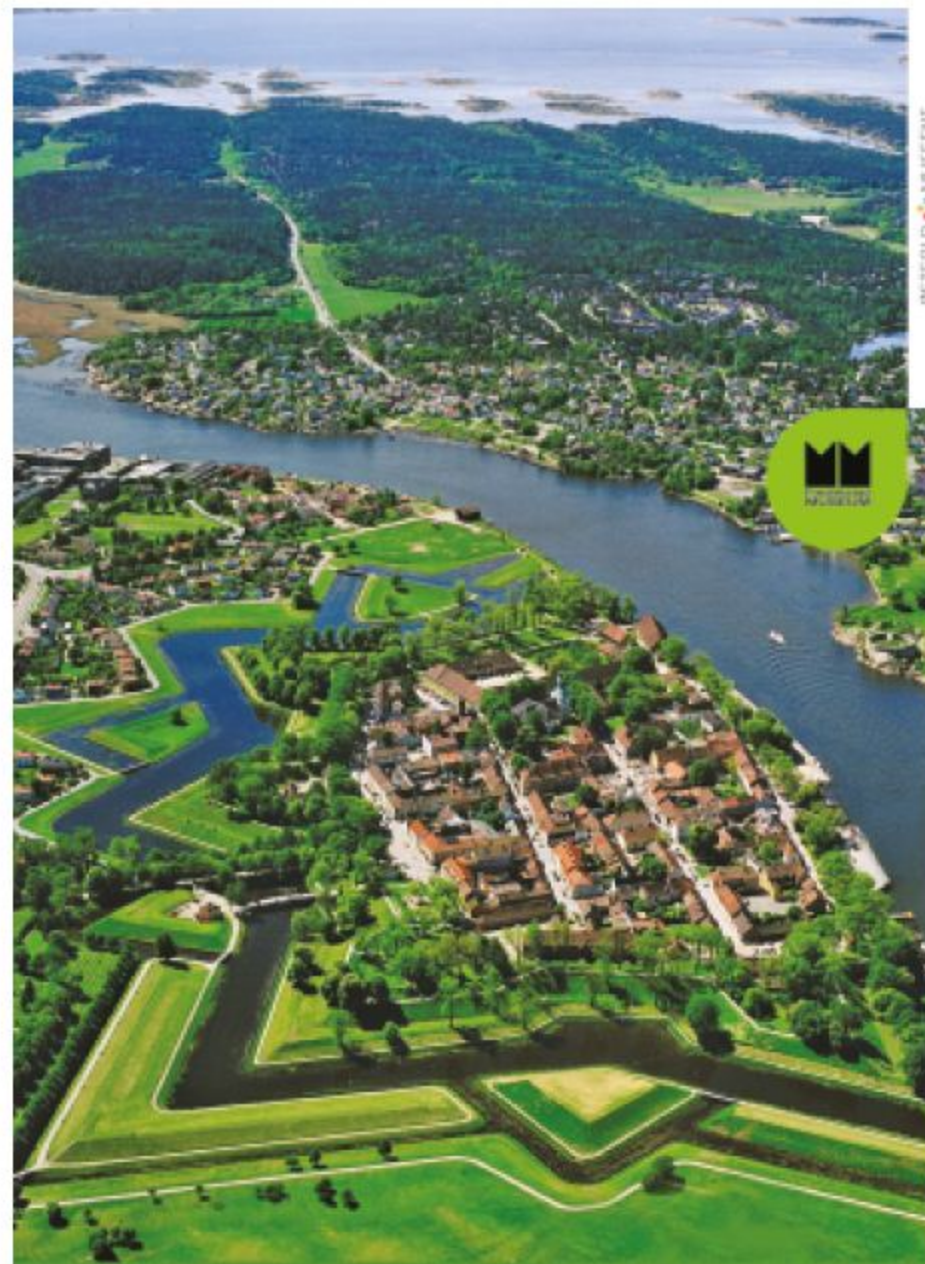
I motsetning til Fredriksten Festning ved Halden har Fredrikstad festning ingen ærerik historie. Kun en gang ble festningen angrepet, i august 1814. Festningen var da gammel, i dårlig forfatning og svakt bemannet. Det tok kronprins Karl Johan Bernadotte bare noen timers bombardement før festningen overga seg. Samtidig var det fremforhandlet av fredsavtale på Moss, som Karl Johan signerte i sitt krigshovedkvarter i Fredrikstad. Festningen ble nedlagt i 1903, men Gamlebyen fortsatte som garnisonssted frem til 2002, da de siste soldatene marsjerte ut. Etter nedleggelsen er alle de militære bygningene tatt i bruk til nye virksomheter, og den gamle festningsbyen er fortsatt et høyst levende bysamfunn.

Gamlebyen i dag

Gamlebyens historiske miljøer ligger i høyst levende omgivelser. De gamle bygningene huser i dag mange små butikker hvor man kan kjøpe design, kunst, håndverk, møbler, mat og mye annet. På lørdager kan man også handle på markedet på det koselige torvet.

De historiske bygningene inneholder også flere gallerier, og det er kort vei mellom de mange kaféene og restaurantene.

Fredrikstad Museum med sin faste byhistoriske utstilling ligger i Tøihuset, som i sin tid var landets største bygning i grunnareal.

ESTFOLD MUSEENE

I Gamlebyen finner du også Gamlebyen Modelljernbanesenter som er Skandinavias største. Frimarkedet hver lørdag fra april til desember på Kongens torg er et populært møtested.

www.fi17.no

+47 69 958500

Kongsten fort

Like øst for Gamlebyen, på byens marker, ligger en liten klippe som tidligere bar navnet Galgeberget. Det forteller oss at her lå en gang byens galge. Retterstedet ble etter fortets anleggelse flyttet nærmere der rakkeren eller bøddelen bodde. Navnet "Rakkestadsvingen" lever fortsatt på folkemunne. Kongsten fort sto ferdig i 1685. Det var kongelig pomp og prakt over innvielsen av fortet, som derfor fikk navnet Christiansten, etter Christian 5. Hans monogram står over hovedporten fortsatt, men navnet ble raskt endret til Kongsten fort.

Allerede i 1677, da Norge lå i en av sine mange kriger med Sverige, ble det oppført en liten skanse av jord og tømmer på klippen. Derfor ble den også kalt svenskeskremme. Arbeidene med et permanent fort i sten startet i begynnelsen av 1680-årene. Arkitekten bak Kongsten var den ikke ukjente Jean Caspar de Cicignon fra Luxemburg, som kom til Fredrikstad i 1670-årene. Han har et annet fort oppkalt etter seg - Cicignon, som det for øvrig er lite tilbake av, men navnet på bydelen lever. Cicignon var en aktiv festningsbygger blant annet i Bergen og Trondheim.

Om du går fra Gamlebyen så kan du ankomme Kongsten fort via "den dekkede vei", forbindelseslinjen mellom hovedfestningen og fortet. Deretter stiger du opp trappen og går inn gjennom hovedporten. Vel inne på platået ruver det store Proviantmagasinet til høyre. Det utgjør samtidig en del av sydmuren og består av tre etasjer hvor mat, soldater, ammunisjon og annet utstyr var lagret. Samtidig var det fire kanonstillinger her inne.

Går du opp bakken, møter du Kommandantboligen

hvor fortets kommandant med familie bodde. Til høyre ligger et lite, solid hus i granitt. Det er bygd over fortets livsviktige brønn. Vann behøvdes i store mengder, for soldatene, hester og ikke minst til kanonene som måtte rengjøres mellom hvert skudd for å bli kvitt kruttslammet.

Kongstens skjulte stolthet var kasemattene – de underjordiske rommene. Opprinnelig var det mange flere av dem enn de fire som fortsatt er tilgjengelige. Dette var mannskapsrom, lagre og kanonstillinger. I dag er den største restaurert, og egner seg ypperlig for en spennende utflukt eller kanskje et måltid i helt spesielle omgivelser. Kongsten rommer en spennende historie og ligger der som en pittoresk perle i dag. Herfra er det en fantastisk utsikt over byen og distriktet.

Gjennom **IKON-prosjektet** har vi realisert et nytt utendørs teateranlegg innenfor festningsmurene, og vi har etablert restaurantvirksomhet gjennom Greni Gourmet, som serverer kortreist, økologisk mat for de som forhåndsbestiller og ønsker en opplevelse

utenom de vanlige. Vi har også hatt flere nye teaterpremierer med historisk teater. I år spilles operetten "Det hendte i den gamle by", og vi byr på flere enkeltstående konserter og events.

www.ostfoldmuseene.no

www.urban-food.com

www.byoperetten.no

+47 69 958500

Fredriksten

– festningen som aldri falt i kamp

Festningen fra 1600-tallet fremstår i dag som en fantastisk arena for formidling av kultur og historie. Det er tilrettelagt for servering, guiding, museum og andre faste aktiviteter og tilbud til publikum.

Fredriksten festning er Haldens og Østfolds stolthet og en av Norges største turistattraksjoner. Ikke bare er festningen et fantastisk byggverk. Den har også en lang og dramatisk historie å vise til. Flere ganger forsøkte fienden å beseire festningen, men selv krigerkongen Karl XII måtte gi tapt.

Fredriksten festning har betydd mye for nasjonen Norge og helt avgjørende for Norges frihet. Fredriksten er festningen som aldri falt i kamp.

Historien

Det lå storpolitikk bak byggingen av Fredriksten festning. I 1658 ble Bohuslän svensk. Dermed ble grensefestningen Båhus, i dag godt synlig fra E6 like nord for Göteborg, ved et pennestrøk liggende langt inne i Sverige. Iddefjorden ved Halden utgjorde den nye grensen og ble plutselig en strategisk og viktig riksgrense.

Blodig stridshistorie

Mange soldater har etterlatt sitt blod på Fredrikstens grunn. Festningen var flere ganger i strid og det ble utkjempet mange harde slag. De mest kjente fant sted i 1716 og 1718.

I juli 1716 raste det intense, brutale og blodige kamper i byen og oppunder festningen. Karl XII og hans 2.000 soldater kontrollerte store deler av byen, men festningen maktet de ikke å ta. Det var under disse kampene at Haldens innbyggere valgte å sette fyr på byen for å drive svenskene ut.

Stormakt

Karl XII regjerte mens Sverige fortsatt var en stormakt. Han vant store slag ute i Europa. Men kongen utarmet sitt folk med alle krigene. Det var derfor et krigstrøtt Sverige som mer eller mindre motvillig stilte seg bak kongens angrep på Fredriksten og Norge i 1716. Iherdig forsvarsvilje på Fredriksten og Tordenskjolds dristige og vellykkede raid mot svenskernes forsyningsflåte i Dynekilen ved Strömstad fikk Karl XII til å trekke seg tilbake med uforrettet sak.

Karl XII

En revansjelysten Karl XII forsøkte seg igjen i 1718. Denne gang med 39.000 mann, hvorav cirka 6.000 mot Fredriksten. En formidabel styrke. Etter å ha erobret fortet Gyldenløve rykket svenskene i

løpegraver mot hovedfestningen. Med bare noen hundre meter igjen skjedde det som for alltid har skrevet Fredriksten festning inn i Europa-historien; Karl XII ble skutt. Vi kan bare spekulere i hvordan historien ville sett ut dersom kongen hadde fått leve. Det gikk noen dager før nordmennene oppdaget hva som hadde skjedd. Svenskene trakk seg tilbake, og Den store nordiske krig (1700–1721) gikk for alvor mot slutten. Selv ikke en krigerkonge som Karl XII klarte altså å innta Fredriksten.

Arven etter Karl XII er blant annet et snart 300 år gammelt mysterium om hvem det egentlig var som skjøt; en nordmann eller en av hans egne.

www.nasjonalefestningsverk.no/fredriksten

Telefon: +47 93 24 40 31

E-post: morten.kjolbo@forsvarsbygg.no

Velkommen til Fredriksten!

 Nasjonale Festningsverk
et forretningsområde i Forsvarsbygg

Sundsby Säteri

Sundsby säteri ägs sedan 2003 av Tjörns kommun och har utvecklats till ett fantastiskt besöksmål sedan det öppnades för allmänheten för några år sedan. Få platser är så vackra som Sundsby säteri med dess omgivning. Vackert inbäddad bland lövskogar, havsvikar och berg är det beläget på ön Mjörn. Karpstigen längs karpdammen leder fram till den natursköna parken och Herrgården med dess byggnader.

I byggnaderna finner man flera företagare som driver Kaffehus/Restaurang, Gårdsbutik, Surdegsgbageri, försäljning av Närodlat och en nystartad Byggnadsvårdsbutik. I den Östra flygeln finns en lokal som hyrs ut till mindre konferenser samt en utställning om Sundsby och Margareta Huitfeldt.

Ett besök i Sundsby västra flygel är en upplevelse för alla sinnen. Doften av nybakat, trevlig service över lantdisk, vackra ting i presentbutiken och tjärans sträva doft från byggnadsvården. På Gårdsbageriet får brödbaket ta tid. Surdegsgbröd tar sammanlagt sju dagar i anspråk. Sundsbynäcket kavlas riktigt tunt och bakas krispigt.

Runt Sundsby finns en 4,2 km lång naturled som är otroligt vacker och variationsrik. Utsiktsplatser som får Dig att hänföras och grottor där barnens nyfikenhet får fritt spelutrymme. Vandringsleden lockar till promenader för alla åldrar. För den som vill grilla har "Skalgrusgropen" just gjorts i ordning med två grillplatser och ett rejält timrat vindskydd.

Evenemang av olika slag hålls årligen här på Sundsby, en av dem är Margaretagdagen. Kontakta oss gärna för mer information om program, guidning mm.

Varmt välkommen till Sundsby året om!

www.sundsbyvanforening.se

www.kaffehuset-sundsby.se

www.tjorn.se/sundsbyateri

Tel: +46 304 60 11 77

Bohus fästning – Nordens medelpunkt

I mer än 700 år har Bohus fästning bevakat gränslandet vid Göta Älv, fram till 1658 var det Norges sydligaste utpost. Uppförd av norske kung Håkon V och om- och tillbyggd under danske kung Christian IV är den idag ett ståtligt minne över vår gemensamma skandinaviska historia. Vid älvmyningen möttes länge Sverige, Norge och Danmark, vilket under århundraden gav upphov till både livlig handel och blodiga konflikter mellan våra länder.

Bohus fästning har varit belägrad mer än ett dussin gånger, men aldrig intagen. Det värsta anfallet skedde antagligen 1678, när danskar och norrmän lät skjuta den då svenska fästningen sönder och samman under sextiofyra dagar, men inte heller då föll Bohus i belägrarnas händer. Den aggressiva beskjutningen skedde från Fontinberget ovanför fästningen, där man idag finner Nordiska folkhögskolan, som grundades 1947 som en symbol för nordisk fred och sammanhållning.

Idag intas Fästningsholmen under mindre dramatik varje sommar av tusentals svenskar och norrmän, men även mer långväga besökare stannar gärna till vid den mäktiga ruinen, som fortfarande dominerar älvlandskapet. Göta älvs mynning är fortfarande både en självklar mötesplats och en språngbräda till kontinenten, eller för den delen porten till Bohuslän.

Bohus fästning var länge Nordens medelpunkt. Härifrån styrde tidvis kung Magnus Eriksson över det dåtida Europas största rike på 1300-talet, från Karelen i öster till Grönland i väster. På Bohus firades också bröllopet mellan kung Magnus och hans drottning Blanka, i närvaro av bland andra den heliga Birgitta. Under mindre angenäma villkor vistades Sveriges kung Albrekt av Mecklenburg på Bohus, där han hölls som fånge av unionsdrottningen Margareta i sju år. Varje sommar levandegörs ridderlighetens och digerdödens tidevarv under Kungahälla medeltidsdagar, ett arrangemang som lockar besökare till Fästningsholmen från när och fjärran. Numera har belägringarnas larm ersatts av allsångskvällar på Bohus fästning. Och den djupa vattenkällan inom murarna, vars tillkomst krävde otaliga fångars dödsuppoftande slit och förbränning av Bohusläns skogar, har förvandlats till önskebrunn.

Tiderna förändras. Men Bohus fästning fortsätter att fascinera.

Välkommen till Nordens eget Akropolis!

www.kungalv.se/bohusfastning

bohusfastning@kungalv.se

Tel. + 46 303 239203

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

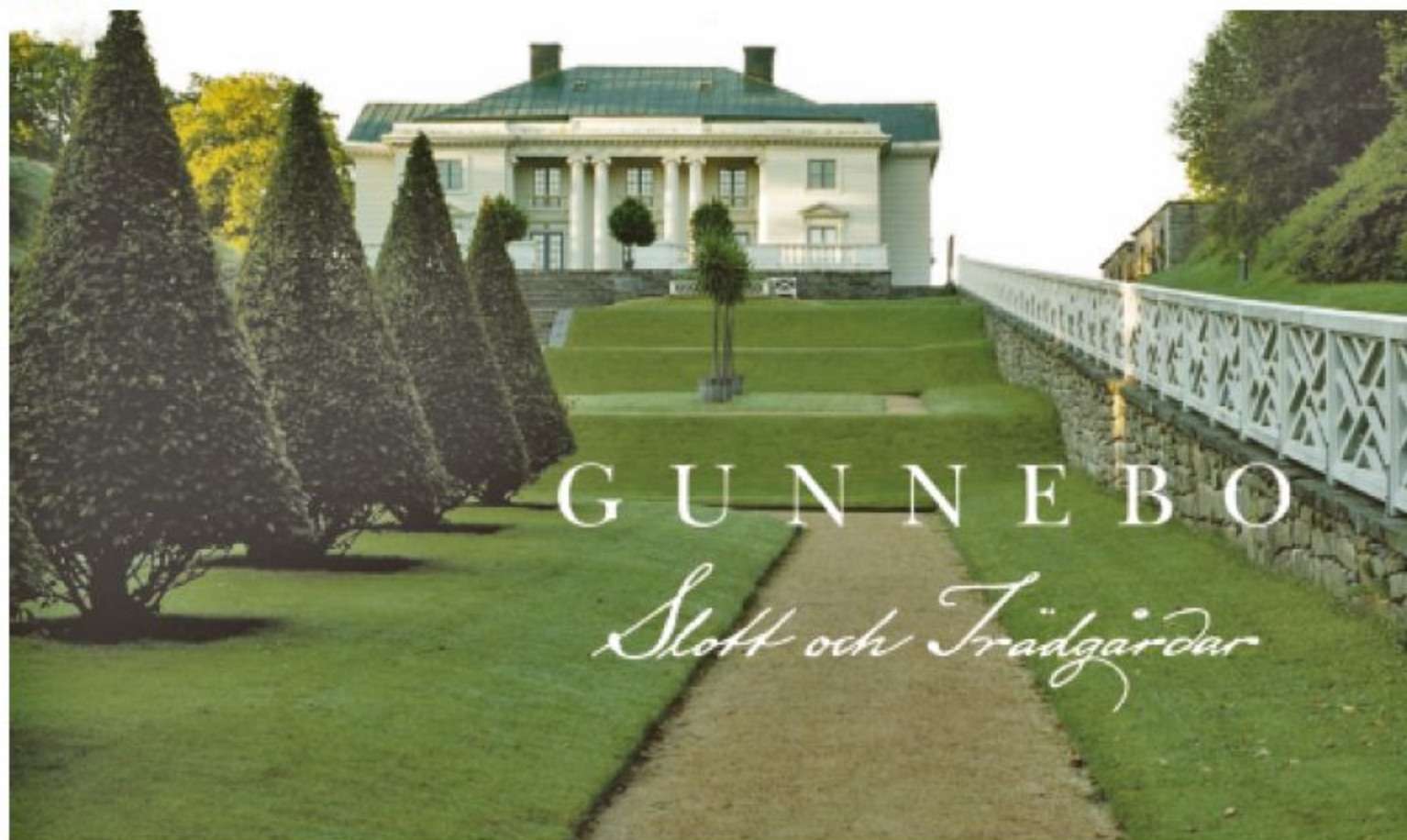
Gunnebo slott och Trädgårdar

Gunnebo slott är en unik konsthistorisk pärla, uppfört i slutet av 1700-talet som sommarbostad åt köpmannen John Hall och ritat av stadsarkitekten Carl Wilhelm Carlberg. Originalritningarna är bevarade och har legat till grund för en rad uppmärksammade rekonstruktionsarbeten som har inneburit att Gunnebo i dag är en levande historisk plats, öppen året runt.

Gunnebo Kaffehus och Krog ligger i den nyuppförda tjänstefolksbyggnaden och serverar luncher och hembakade läckerheter. Maten är alltid säsonganpassad och sommartid är basen grönsaker från Gunnebos egen köksträdgård. Utanför ordinarie öppettider arrangeras festmiddagar och bröllop. Gunnebo Kaffehus och Krog är, liksom trädgårdarna, KRAV-certifierade. Fullständiga rättigheter finns.

Gunnebo butik ligger i en av de återskapade fristående flygelbyggnaderna och säljer unika gunnebo-produkter, trädgårdsredskap och böcker samt inte minst nybakat ekologiskt bröd från Gunnebos eget bageri.

Trädgårdsanläggningen består av engelsk park, stilträdgårdar och köksträdgårdar. Köksträdgårdarna har planerats i nära samarbete mellan trädgårds-mästare och kockar, men vill också visa hur en typisk, svensk nyttoträdgård såg ut för tvåhundra år sedan.

Stilträdgårdarna med sina formklippta häcker, sparsmakade, exotiska blomsterinslag och krattade gångar breder ut sig som broderier på ömse sidor om slottet.

Som en förbindelselänk mellan byggnader och trädgårdar och det omgivande kulturlandskapet ligger den engelska parken med slingriga gångsystem, böljande gräsmattor och utkiksplatser. Sedan 2003 är Gunnebo ett kulturresevat.

www.gunneboslott.se
www.gbgcombo.com
+46 31 334 16 00

Tjolöholms Slott “The Funny Castle”

Tjolöholms Slott är Sveriges främsta Arts and Craftsanläggning. Slottet byggdes 1898-1904 och är en spännande blandning av engelskt 1500-tal, jugend och dåtidens mest moderna innovationer. Det brittiska slottet, som en gång kallades “the funny castle” av prins Philip av England, är fyllt av märkliga detaljer. Här finns till exempel rundspolande duschar och en dammsugare med en vikt på ett ton.

Närmast slottet är trädgården stram och tuktad för att sedan gradvis anpassa sig till det omgivande landskapet. Slottet ser ut att växa upp ur berget!

Egendomen ligger på en egen halvö med milslånga promenadstigar bland ekskogar och strandängar. Nedanför slottet har generationer njutit av salta bad vid badbryggan och barnens sandstrand.

Idag är Tjolöholms Slott öppet året runt för visningar. På egendomen finns restaurang och café i Storstugan. Den idylliska allmogebyn och slottets grindstuga är ett kulturhistoriskt upplevelsehotell med möjlighet att bo på godset för en natt, långweekend eller en vecka.

Bland de återkommande arrangemangen finns Skördefest på Tjolöholms Slott och Jul på Tjolöholms Slott, som varje år lockar tusentals besökare. Tjolöholm är också arena för konserter, utställningar och teater.

www.tjoloholm.se
info@tjoloholm.se
Telefon: + 46 300 40 46 00

Läckö slott

Läckö slott, sagoslottet med medeltida anor, erbjuder storslagna interiörer, vackra omgivningar och spännande berättelser. Här ges spännande temautställningar varje sommar, operaföreställningar, konserter, guidningar, båtturer i Ekens skärgård och högklassiga matupplevelser med Vänernspecialiteter och råvaror från den egna slottsträdgården.

Historik

Läckö slott ligger vackert beläget längst ut på Källandsö vid Vänerns strand. Slottet anlades i slutet av 1200-talet av biskop Brynolf Algotsson och fungerade som biskopsborg fram till år 1528 då Gustav Vasa drog in kyrkans egendomar till kronan. Efter reformationen erhöll olika inflytelserika personligheter Läckö som friherreskap eller i förläning. En av dem var fältherren Jacob de la Gardie och senare hans son Magnus Gabriel de la Gardie. Under de la Gardies tid genomgick slottet en stor omvandling till barockslott och fick i stort sett sitt nuvarande utseende. Läckö blev under stormaktstiden ett resultat av den dominerande adelns strävan att manifesteras sig och utgjorde under många sekler ett politiskt och personhistoriskt centrum. I samband med reduktionen 1681 tvingades Magnus Gabriel dock att lämna Läckö slott och grevskapet drogs in till kronan.

På 1700-talet innehades slottet av bland andra greve Carl Gustaf Tessin som genomförde flera ombyggnationer där han bl a lät inreda rum i tidstypisk anda med kakelugnar och handmålade tapeter som fortfarande finns kvar. Under stora delar av 1800-talet

stod slottet och förföll, 1839 tömdes det på möbler och tavlor och först på 1920-talet påbörjades omfattande restaureringsarbeten. I samband med detta startade också turismen på Läckö, och idag utgör Läckö slott med omgivningar ett populärt utflyktsmål. Slottet förvaltas av Statens fastighetsverk och för verksamheten ansvarar Stiftelsen Läckö Slott.

Verksamhet

Läckö slott har ett rikt utbud av storslagna interiörer, skattkammare, rustkammare, slottskyrka, vinkällare, slottsträdgård och slottsbutik. Här erbjuds årliga sommarutställningar, midsommarfirande, skördemarknad, konserter, opra, gästspel och slottsteater för barn.

www.lackoslott.se

www.sfv.se

Tel: +46 510 48 46 60

Hallands kulturhistoriska museum

Sommaren 2011 dukar museet upp en sommarfest i en återskapad miljö från den danske kungen Christian 4:s dagar på Varbergs slott och fästning. Känn dig förflyttad till en annan tid där dryckesbord och konfektbord dignar av överflöd. Känn doften av rosor och sommarblommor och skåda rätterna vackert uppdukade med både fasan och svan på bordet. I salen möter du gästernas vackra, nyuppsydda renässansklänningar och mansdräkter. Utställningen är en del av de satsningar museet gör inom **IKON-projektet** för att levandegöra 1600-talet, en betydelsefull period i fästningens historia. I samarbete med Statens Fastighetsverk och Region Halland renoveras fästningens bastioner för att öppnas och iscensättas med hjälp av ny teknik.

Sommaren 2012 förflyttas du 400 år bakåt i tiden till år 1612 för att uppleva händelserna på och kring Varbergs fästning. Fästningen byggs upp på order av den danske kungen Christian 4 som är i krig mot Sverige. Svenskarna bränner staden Ny Varberg och möter lite senare danskarna i slaget vid Kölleryds hed vid Skällinge. Mitt under brinnande krig planerar kommandanten på Varbergs fästning, Mogens Gyldenstjerne, sitt bröllop. Historien berättas kronologiskt genom autentiska brev. Detta får du uppleva i bastion Vita munken i ett sinnligt skådespel genom film, skuggspel, ljud, ljus, doft, scenografi, föremål och andra spännande effekter.

Varbergs fästning är ett av Hallands största besöksmål och en mäktig symbol som förenar Hallands danska och svenska historia. Fästningen med ursprung från 1200-talet har byggts på, rivits och byggts om i olika etapper för olika ändamål under århundradena. Utsikten över Västerhavet är magnifik från slottsbyggnaderna där museet är inrymt. Här kan du promenera på fästningsvallarna, gå på museet, övernatta på vandrarhemmet, doppa dig i havet alldeles nedanför fästningen och njuta goda måltider i fästningens restauranger.

Historien får liv på Varbergs fästning i dramatiserade visningar där guiderna leder dig genom spiralgångar, kanonrum och fängelsehåla och där kostym, ljud och musik iscensätter vandringen. I Historisk verkstad får barn och vuxna tillsammans tillverka egna föremål med inspiration från 1600-talet. Här kan man göra doftpåsar, slå mynt, skriva med fjäderpenna, karda och spinna eller lära sig slängfläta.

Hallands kulturhistoriska museum på fästningen är Bockstensmannens museum, en av Sveriges mest kända medeltidspersoner. Här hör du berättelsen om hans dramatiska öde, ser det pålade skelettet, hans välbevarade dräkt och rekonstruktionen över hur han troligen såg ut.

I museet hittar du också fästningens historia, Karl XII:s kulknapp, Badliv och Varbergsskolans konst men självklart också alltid dagsaktuella utställningar. Du kan välja att boka guidad tur eller gå på egen hand med audioguide.

Varje vår, sommar och höst är det marknadsdagar på Varbergs fästning. Vindkultur dagar på temat vind och vatten i maj, Medeltidsdagar där du träffar gycklare, riddare och jungfrur i juli, och den halländska mat- och skördefesten Mickelsmäss i september. Vad du än söker så finns det här hos oss. Välkommen hela familjen!

www.lansmuseet.varberg.se
Tel: +46 340 828 30

Bangsbo museum

- kultur, historie og enestående natur

Bangsbo Hovedgård har levet en omskiftelig tilværelse, både hvad angår arkitektur og ejere.

Siden 1364, hvor Bangsbo blev nævnt første gang i et brev af 13. april, er der et utal af gange blevet bygget op og revet ned, og hele 49 gange har man skullet udfærdige et nyt ejerbrev.

I dag er alle bygningerne indrettet til udstillingsbrug. I søfarts-afdelingen ses det unikke Ellingåskib fra 1163, skibsmodeller og motorer samt en marinarkeologisk afdeling der fortæller om skibsforslis og skibslaster. Desuden råder museet over en af de største samlinger af galionsfigurer i Danmark - figurer der stammer fra strandinger langs Nordjyllands kyster. Ladegårdens nordlænge rummer Det Jyske Modstandsmuseum, som efter en omfattende nyopstilling blev indviet 4. maj 2000. Den stråttækte huser bindingsværkslade en unik vognsamling.

Hovedbygningens tre fløje rummer by- og lokalhistorie samt herregårdens egen historie med vægt på tiden under godsejer Johan Knudsen, der ejede Bangsbo 1891-1909. I disse år kom Bangsbo til at danne ramme om intenst samvær mellem en lang række af tidens store kulturpersonligheder som Herman Bang, Gustav Wied, Thorvald Bindesbøll og Eva Drachmann m. fl.

Desuden huser Bangsbo Nordeuropas største samling af hårkunst, dvs. smykker og andet fremstillet af hår. Hårarbejder som hovedsageligt kan tilskrives 1800-tallets arbejdsvandringer, hvor især svenske "hårkullor" kom til Nordjylland.

*Bangsbo Museum & Arkiv Dr. Margrethes Vej
6 9900 Frederikshavn*

www.bangsbo.com

Tlf. +45 98 42 31 11

Sæby Museum

Sæby Museum holder til i den smukke bindingsværksbygning "Konsul Ørums gård", der stammer fra 1600-årene. I museets udstillinger er der righoldig mulighed for at lære egnens historie at kende. Udstillingen indeholder levn fra købstadens lange udvikling. I middelalderen var byen præget af karmeliterordenen, der i 1460'erne oprettede et kloster på stedet. Ordenen tilbad Jomfru Maria, hvilket den bevarede klosterkirke bærer præg af. Efter Sæby i 1524 fik tildelt sine købstadsprivilegier blev Maria det centrale motiv i byens våben.

Sæby Å, der slynger sig harmonisk med Algade, har gennem tiderne skabt grundlag for virksomheder som mølleri, farveri og garveri. Sæby Å var Vendsyssels eneste naturhavn indtil 1879, hvor åens udløb blev ændret. Den derved skabte havn fungerede som trafik- og fiskerihavn med væsentlige udvidelser i årene 1910-11.

Endnu henligger den gamle bydel i stille købstadside med sine bygninger fra 1700 og 1800-årene. Sæby Museums mange fotografier og malerier giver et levende indtryk af tidsånden og stemningen mod slutningen af 1800-tallet. Efter fundet af Jernkilden i 1883 begyndte turisterne at strømme til Sæby, og et kurophold med jernvand og havbade bragte helse til mange besøgende.

Ladegårdens bygninger stammer fra dette århundrede, men har samme placering som de tidligere bygninger, der formodentlig har været opført i bindingsværk. som det blev skik fra renæssancen, er anlægget udformet symmetrisk om sin egen midterakse.

Sæbygård har givetvis oprindeligt bestået af et enkelthus med hjørnetårne og en samtidig sydføj. Østfløjen blev opført snart efter, men i begyndelsen af 1600-årene ombygget af Sophie Brahe (død 1638). Sæbygård bestod i 1600-årene af 2 bygninger i grundmur samt 2 i bindingsværk.

Vestfløjen af disse blev revet ned af Holger Pachs, der i 1688 opførte den nustående brandmur. Bygningerne mod syd og øst er blevet ombygget omkring 1750 til deres nuværende udseende af Anne Sophie Pachs (død 1763). Væsentlige ombygninger fandt sted i 1861, hvorunder porttårnet fik spir. Dette fik atter i 1991 genskabt sit oprindelige udseende.

www.sæby-museum.dk
+45 9846 1077

Herregårdsmuseet Sæbygård

Stamhuset Sæbygård blev oprettet 1797 af Elisabeth og Otto Arenfeldt og rummer væsentligt herregårdsinventar hovedsageligt fra disse sidste 200 år. På Sæbygård opleves, hvorledes dagliglivet har formet sig på en nordjysk herregård gennem generationer. Herregården har været beboet af admiralerne Peder Munk og Niels Juel og har siden 1723 været i familien Arenfeldts besiddelse.

Sæbygård tilhørte i middelalderen Børglumbispen. Ved senere mageskifte overgik Sæbygaard til Otto Rud og Pernille Oxe, der 1576 færdigbyggede et renæssanceanlæg, hvoraf kun hovedbygningen er bevaret. Trappetårnets bygmester er den kendte Hercules Midow. I overensstemmelse med tidens smag er herregården placeret på et kvadratisk voldsted med adgang fra ladegården i nord. Den nuværende stenbro over voldgraven stammer fra omkring 1800. Førhen var der en vindebro af træ.

Try museum

TRY MUSEUM fortæller om Brønderslev kommunes historie fra oldtid til nutid med vægt på bebyggelsen, husflid, mølleri og jagt og skovbrug.

Museet i Try fortæller om bebyggelsen på landet. Siden stenalderen har der boet mennesker i Try. I 1581-1806 var landsbyen Try ejet af Dronninglund Slot. I 1806-12 blev bøndergodset solgt fra, og de 13 gårde i Try med hver 60 tdr. land kom i selveje. L. Knudsgårds huse blev med tiden fornyet: Stuehuset var fra 1835, vestfløj, kostald og lade fra ca. 1870.

I 1880 blev et barnebarn af F. J. Abel, Niels Engelsted Pedersen, gift med enken på L. Knudsgård. Han byggede ny kostald i 1903 og maskinhus i 1910. I 1917 blev gården udstykket og vestfløjen nedrevet. Husene blev købt af naboen. Hans søn, Anders Andersen, bragte gårdens areal op på 35 tdr. land og byggede ny svinestald og hønsehus. I 1980'erne solgte han jorden fra til naboerne.

I 1869 slog en købmand sig ned i Try. Han gik fallit, og i 1873 blev oprettet en grundtvigsk højskole i bygningerne. Der blev oprettet en friskole, og handel og håndværk kom til. Kredsen omkring højskolen oprettede i 1929 Østvendssyssel Hjemstavnsmuseum på basis af en privat samling, skabt af en af skolens tidligere elever. I dag er friskolen, handel og håndværk borte, gårdene nedlagt og parcelhuse kommet til. Museet har overtaget L. Knudsgård og højskolen blevet til efterskole.

Dorf Vandmølle blev oprettet i 1600tallet af Dronninglund Slot. Den havde overfaldshjul og en kværn. Til møllen hørte lille landbrug, der i 1800tallet blev udvidet ved nyopdyrkning. I 1806 kom Christen Jensen, gift med enken efter brigader Hallings plejesøn, Carl Wilhelm, til Dorf Mølle. I 1870-71 blev opført bygget en firlænget møllegård syd for møllen. I 1887 blev som hjælpemølle opført en hollandsk vindmølle med to kværne, pillekværn og grynhvæger og sigte.

I 1924 afløstes overfaldshjulet af en turbine, der lavede jævnstrøm til mølle og gård. En hævert pumpede vand fra mølledammen til dyr, vask og rengøring,

mens drikkevandet kom fra en kilde. I 1914-25 blev gårdens udhuse fornyet, og et rødstens stuehus opført, tegnet af Charles Jensen, med 11 værelser, kornmagasin på loftet, stenbageovn, centralvarme og bad.

I 1996 blev Dorf Mølle museum. Vindmøllen maler mel, i udhusene er indrettet et Jagt- og Skovbrugsmuseum for Vendsyssel, og omkring møllesøen fører en natursti gennem naturskov.

www.trymuseum.dk
+45 988 431 05

Gunnebo Slott

År 2008 startade Gunnebo kammarmusikfestival med gitarrduo TheGothenburgCombo som konstnärliga ledare. Tanken är att skapa kreativa möten mellan musiker från all världens hörn, både klassiskt skolade och musiker med bakgrund inom världsmusik, jazz, blues eller någon annan genre. Konserterna ges under tre kvällar sista helgen i maj månad i den vackra salongen på Gunnebo slott, en konsthistorisk pärla från sengustaviansk tid.

Kontaktperson:

*Johanna Lindén, evenemangsansvarig,
+46 031-334 16 08,
johanna.linden@gunneboslott.se*

Besök även:

*www.gunneboslott.se
www.gbgcombo.com*

Kammarmusikfestival Stenungsund, Tjörn och Orust

I år firar vi femtonårsjubileum!

Stenungsund, Tjörn och Orust bjuder till kammarmusikfest veckan efter midsommar. Årets program är frukten av ett nordiskt samarbete, där svenska, norska och danska artister delar på uppmärksamheten.

Bland årets artister:

Fredrikstad Kammerorkester, Peter Jablonski, Svanholm Singers, Aksel Kolstad, Barokksolistene, Weberkvartetten.

Arrangörer:

Musik i Stenungsund, Stenungsunds kommun, Tjörns kommun, Orust kommun, Svenska Kyrkan i Stenungsund

Medarrangörer: Sensus, Studieförbundet Vuxenskolan.

Med stöd av Kultur i Väst

Biljetter: +46 (0)303 818 80

Info:

*kulturinfo@stenungsund.se,
+46 (0)303 73 82 15*

www.kammarmusikfestivalen.se

Nordic Chamber Music Center Elingaards Herregaard, Fredrikstad

I samarbeid med Aksel Kolstad og hans etter hvert verdensomspennende prosjekt Café de Concert-konsept, skaper Fredrikstad Museum gjennom **IKON-prosjektet** en helt ny arena for utøvelse av kammermusikk på Elingaard Herregård. Hver vår og høst har vi en ny sesong med spennende og banebrytende kammermusikk-konserter. Høsten 2011 utvider vi også virksomheten med seminarer og workshops for kammermusikere.

Det nordiske nettverket som etableres gjennom IKON og Café de Concert ønsker vi å utvikle til et nordisk senter for kammermusikk.

For program se:

*www.cafedeconcert.no
www.ostfoldmuseene.no*

Havet som förenar

Isegran

Øya Isegran ligger der hvor Norges lengste elv, Glomma, deler seg før den renner ut i havet utenfor Fredrikstad. Isegrans historie strekker seg langt tilbake i tid, og øya har stått sentralt i Østfold-regionen helt tilbake til middelalderen. På den tida var øya boranlegget til jarlen Alv Erlingsson. Flere hundre år etter at Alv hadde forlatt øya ble det igjen bygget et forsvarsverk på Isegran. Denne gang, på 1600-tallet, var det den dansk-norske kongen som innlemmet øya i festningsverket rundt Fredrikstad. Først ble det bygd et stort kanontårn, siden kom resten av festningsverket, med høye murer og vollgraver. Det var først og fremst svenskene som var fryktet siden grensen mot Sverige kun er noen sjømil unna. Mot slutten av 1600-tallet anla marinen et verft på Isegran og det var i en periode fast stasjonering av orlogsfartøyer her. Samtidig forsynte møllehjulene og bakeriet på øya Fredrikstad med mel og brød. Dette var et senter for den dansk-norske marinen, og hit kom Tordenskjold med kaprede svenske skip etter slaget ved Dynekilen i 1716. Da svenskene endelig kom, i 1814, klarte de å innta Isegran uten å møte stor motstand.

I dag er det langt fredeligere på Isegran. Det store parkområdet som omkranser øyas bygninger er et populært sted å besøke hele året rundt. Særlig på sommeren er det mye liv her. Det holdes flere arrangementer her ute hver sommer, mange rettet mot barn og unge, slik som Dragefestivalen og Barnas Dag.

ØSTFOLD MUSEENE

Fredrikstad museum har en egen avdeling som viser en maritim utstilling i marinens gamle minemagasin. Verftet Maritime Center AS ligger på Isegran og er spesialister på trebåter. De er i dag et svært anerkjent kompetansesenter innen norsk fartøyvern. Viken kystkultursenter som både verftet og museet er del av, drifter i dag museumshavna. Her kan eiere av tradisjonelle trebåter få leie plass, og på sommeren er det mye aktivitet på bryggene.

Hver forsommer i pinsen arrangeres trebåt-treffet Sail Isegran. På lørdagen arrangeres seilas på for sjakter og andre småbåter med regatta rundt Kråkerøy, og på søndagen arrangeres regattaen "Lera rundt" for større skøyter og skuter.

Museet leier ut lokaler med både foredragssaler og overnattingsmuligheter, og det har blitt et populært sted å holde konferanser og seminarer. I tilknytning til museet har vi nå fått etablert Café Galeien med egne drivere, og kommer man på besøk her kan man sitte i den gamle vollgraven til festningsverket og se ut over innseilingen til Fredrikstad. Kanskje kommer svenskene seilende?

Gjennom deltakelsen i **IKON-prosjektet** har Isegran på ny fått et oppsving, og knyttet en rekke kontakter med nordiske partnere som stadig skaper nye aktiviteter og samhandling.

www.isegran.no
www.cafegaleien.no
www.ostfoldmuseene.no

Kragerø

Fantastisk om sommeren, magisk om vinteren. Gode opplevelser - hele året.

"Hvor Østlandet slutter og Sørlandet begynner ligger Kragerø; under en bratt hei, uryddig og rotete, men på samme tid idyllisk og sterkt særpreget. Står man oppe på utsiktspunktet Steinmann og ser ned, øyner man et ufattelig virvar av røde tak, smale smug, små haver og store løvtrær".

Slik beskrev kragerøkunstneren Guido Schølberg sin hjemby i 1934.

Det kunne like gjerne vært skrevet i dag. Kragerø har tatt vare på dette særpreget og fremstår som en sjarmerende og innbydende by full av overraskelser og muligheter.

En fantastisk skjærgård og en kystlinje på til sammen 640 kilometer gjør at vi har plass nok til alle - hele året.

I hektiske sommeruker firedobles kommunens innbyggertall. Skjærgården og det helt spesielle miljøet i sentrum har en magnetisk tiltrekningskraft på besøkende, enten de kommer med bil, buss eller båt.

Men - stadig flere oppdager at Kragerø har uendelig mye mer å by på. Også vinterstid gjør det godt med en rusletur eller en tur til Jomfruland med fergen for virkelig å kjenne på været og den skiftende naturen. Som en kontrast til kystmiljøet kan du også oppleve innlandsidyll med vassdrag, vann og stier som idelle områder for padling, ferskvannsfiske og turer i skog

og heiterreng. Mange av våre mest kjente malere har hentet inspirasjon og motiver i Kragerø. Erik Werenskiold, Fritz Thaulow, Christian Krogh, Theodor Kittelsen og Edvard Munch har vist hvilke fantastiske synsinntrykk man blir preget av i Kragerø. Arven fra Munch og Kittelsen er videreført gjennom generasjonene, og er et viktig fundament for de mange utstillinger, arrangementer og festivaler som setter sitt preg på byen og distriktet.

På Kanten - Den norske filosofifestivalen i Kragerø på forsommeren og Kragerø Havnefestival i august samt en rekke konserter av høy kvalitet er bare et par eksempler på et stort antall arrangementer i sommerhalvåret.

*Kragerø Turistkontor / Visit Kragerø:
Telefon +47 35 98 23 88,
Kragerø Kommune:
www.kragero.kommune.no
www.visitkragero.no
+47 35 98 62 00,*

Kragerø
- Perlen
blant
kystbyene
Edvard Munch

Limfjordmuseet

Limfjordsmuseet har i **IKON** fokus på en lang række maritime, musiske og gastronomiske events. Hen over hele året kan man opleve aktiviteter og arrangementer af høj kvalitet.

Muslingehøstfest

Den første lørdag i april mødes kulturary, gastronomi og musik, når årets første muslingehøst landes i Løgstør. Byens oldermænd godkender høsten inden den i hestevogne fragtes op i byen, hvor gastronomer tilbereder et tons gratis muslinger til folket.

Muslingefestival

I weekenden i uge 27 fejres muslingen med en festival, hvor kunst, musik og historie går op i en højere enhed. Særlig kunsten fylder meget, idet hele byens kunstmiljø åbner op for deres arbejdende værksteder i havnens unikke kulturmiljøer.

Jazzfestivalen Kanaljazz

I Løgstør er Jazz-miljøet flyttet ud i de maritime kulturmiljøer. Sidste weekend i juli jazzes tonerne ud over den gamle Fredrik den VII's Kanal. Jazzfestivalen er gratis.

Koncerter i maritime kulturmiljøer

Hen over sommeren udnytter Løgstør de maritime kulturmiljøer til gratis torsdagskoncerter. På byens kunsttorv er der etableret udendørs scene ved Limfjordens blå vand. Koncerterne er gratis.

Maritim biologi – forstand på vand

Limfjordens vande kan bruges til andet og mere end at sejle på. Limfjordsmuseets biologer tager gæsterne med ud i Limfjorden, hvor børn og voksne selv kan undersøge nogle af fjordens frugter på tæt hold. Limfjordsmuseet udlåner desuden krabbefælder, net, redningsveste og spande, så børn og voksne selv kan se, hvad de kan fange ved fjordbredden. Tilbage i land tilbereder vi ålekvabbefrikadeller, tangsalat og dybstegte tanglopper - mulighederne er mange, når biologer lærer gæsterne at trylle med fjordens frugter i kogeskolen "Fra Fjord til Bord". Gæsterne fanger deres egen mad og lærer at tilberede den ved stranden under kyndig vejledning af biologer. Smag på fjordens spisekammer i hele juli og august på en strand nær dig. Det er ganske gratis.

Muslingekogeskole

Blåmuslingen udgør den vigtigste fangst for fjordens fiskere, og torsdage i juli fra kl. 14.00 – 16.00 kan man lære at tilberede muslingerne selv under kyndig vejledning af professionelle kokke. Limfjordsmuseets biolog vil deltage og fortælle om muslingernes liv i fjorden.

Åbent værksted hos bådebyggeren

På Limfjordsmuseets historiske bådebyggeri er dørene altid åbne i hverdage. Her kan man møde museets bådebyggere og håndværkere, mens de arbejder med bygningen af en gammel lodsåbåd fra 1929. Håndværkerne fortæller gerne om fjorden, fartøjerne og den skandinaviske bådebyggerkunst.

Maritim festival

Limfjordsmuseet

Den maritime festival er for alle, både dem, der lever for – og af – den maritime kulturarv, og dem, der synes, det er spændende at opleve den for en enkelt dag eller to. Den maritime festival byder foruden 60 sejlskibe på kapsejls med smakkejoller, bådebygning, tovværkstemaer - herunder demonstration hvordan man laver tovfendere, shanties, demonstration af tungdykning fra søværnets dykkerskole, maritim biologi, demonstration af søredning og meget meget mere. Festivalen finder sted i Løgstør den 10-12 september.

www.limfjordsmuseet.dk
+45 986 718 05

Välkommen till Sotenäs

I det yttersta kustbandet i norra Bohuslän ligger Sotenäs kommun.

Kungshamn är centralorten och andra välkända orter i kommunen är Smögen, Hunnebostrand, Bovallstrand och Bohus-Malmön.

Sotenäset har sedan början av 1900-talet varit ett välkänt semesterparadis. Du njuter av den rena friska luften och det rena vatten i ett exotiskt landskap av karga, men mjuka inbjudande klipphöllar.

Sotenäset har en spännande historia och här finns många intressanta fornlämningar som hållristningar, gånggrifter och hållkistor.

På Sotenäset har sjöfart alltid varit viktigt och när Hällö Fyr byggdes 1842 gjordes sjöfarten kring Sotens farvatten något säkrare. Idag finns det ingen bofast på Hällö ö, men besökare kan njuta som gäster på öns unika vandrarhem.

Ta ett dopp fem minuter från centrum, eller hitta en enskild holme? Sotenäs omges av rent kristallklart vatten och här badar du i Sveriges saltaste vatten. Det finns cirka 20 kommunala badplatser. Hertil kommer ett antal badtrappor utplacerade vid våra fina klippbad längs hela kommunens kust. Det finns många holmar och skär som erbjuder sköna bad och fina naturupplevelser. Sommartid är utbudet av butiker, caféer, krogar och restauranger stort och det finns något för alla smaker.

Vecka 27 Havets Mat - en fest för alla som tycker om god mat samt genuin bohuslänsk stämning. Det som havet gav igår var fullvärdigt protein till lågt pris, med andra ord fattigmansmat. Idag jämställs produkterna från havet i form av fisk och skaldjur med en kulinarisk höjdpunkt. Havets Mat har gjort resan från fattigmanskost till festmat.

Färskare råvaror från havet går inte att få. Inget smakar bättre än skaldjur i sin rätta atmosfär, här nära havet.

Några exempel på populära besöksmål året runt: Soteleden, en vandringsled för både den vane och den ovane vandraren. Nordens Ark, de utrotningshotad djurens park. Smögenbryggan är sommartid ett av Sveriges största besöksmål.

Stenhuggarmuseet, beläget i ett gammalt Stenbrott. Kunniga guider berättar och visar hur det var förr. Hela Västerhavet, ett av Sveriges absolut bästa dykvatten. Ramsvik som har en unik flora och fauna samt ornitologernas paradiset. Flera rekreationsanläggningar som kan erbjuda massage, ansiktsbehandlingar och som pysslar om dig medan du kopplar av och laddar kroppens batterier.

På Sotenäs Turism får du mer information om olika evenemang, boende och sevärdheter.

www.sotenasturism.se
www.vastsverige.se
nfo@sotenasturism.com
+46 523 66 55 50

vestregionen
attraktiv - bærekraftig - dynamisk

Vestregionen - 16 kommuner vest for Oslo

Asker - Bærum - Drammen - Lier - Ringerike
Nedre Eiker - Røyken - Sande - Jevnaker
Øvre Eiker - Svelvik - Hole - Krødsherad -
Hurum - Sigdal - Modum

kunst rett vest

- en kunstrunde i 16 kommuner

www.kunstrettvest.no
www.plassenforteller.no

Plassen forteller...
... om livet, natur og historie

Hole kommune

eventyrlig fortid - eventyrlig framtid

Velkommen til eventyrriket! Panoramautsikten fra Krokskogens kant over Tyrifjorden og Steinsfjorden med fjerne fjell i horisonten, har i generasjoner vært en av Østlandets store turistattraksjoner. Kom og la deg begeistre du også!

Hole kommune har mange kulturminner fra bronsealder og jernalder, og en rik middelalderhistorie, med seks sagakonger som har tilknytning til bygda.

Eventyrskogen Krokskogen

Fortellingene om livet på Krokskogen er som et eventyr. Gamle veifar bærer i seg interessant historie. Svenskekongen Karl 12 gjorde flere forsøk på å erobre Norge i 1716, og Krokskogen ble da åsted for krigføring mellom svenske og norske soldater.

Den bergenske kongevegen er tilrettelagt som natur- og kultursti med 22 oppgraderte informasjonsskilt langs hele veien. *Pilegrimsleden* er et turalternativ for deg som vil ha en mer personlig reise i en ramme av flott natur. På Krokskogen kan man ferdes på ski, til fots eller på sykkel.

Et av Norges beste utgangspunkt for hang- og paragliding ligger ved Kronprinsens utsikt på Krokskogen. Er du golfentusiast, kan Storøya friste med en av landets flotteste 18-hulls golfbaner.

Jørgen Moe-jubileum i 2013

Eventyrsamleren og dikterpresten Jørgen Moe (1813-1882) trådte sine barnesko på Mo gård i Hole. Moe er kjent for innsamlingen av norske folkeeventyr sammen med vennen P. Chr. Asbjørnsen. Også kjent som Asbjørnsen og Moe.

Sammen vandret de rundt i eventyrlandskapet på Krokskogen. I 2013 vil 200-årsjubiléet for Jørgen Moes fødsel bli markert på eventyrlig vis i Hole.

Natur - geologi

Hole kommune er en del av «Oslofeltet», et spesielt interessant geologisk område med sjeldne bergarter og store mengder fossiler.

I kommunen er 17 forskjellige områder fredet som naturreservat eller landskapsvernområde.

Følg med på aktiviteter, arrangementer og annen info under www.visitkrokskogen.no

Hole kommune

Opplev Asker - Mulighetenes kommune

Asker ligger vakkert til ved Oslofjorden, kun 20 minutter fra Oslo. Bygda har variert og spennende natur med mange turmuligheter enten du vil ferdes til fots, på ski eller på sykkel. Asker er et sted du kan søke fred og ro, men bygda har også et pulserende sentrum med et mangfold av butikker, restauranter og kulturtilbud.

I Asker finner du vide og åpne daler, dyrket mark, kupert terreng, utfordrende bergvegger og dype skoger. Det finnes mange små og store innlandsvann, og langs kysten er det spennende øyer og små øysamfunn. Her finner du en mengde badeplasser og en 15 km lang merket kyststi med små informasjonsskilt som gjør turen til en historisk vandring.

Vollen – en kystperle

Vollen er et sjarmerende lite tettsted ved Oslofjorden med god marina, små butikker, kafeer og restauranter og en fantastisk badestrand. Om sommeren går det hurtigbåt hit fra Oslo.

I Vollen kystkultursenter kan du lære mer om kystens historie, og et trebåtmuseum for Oslofjordområdet er under utbygging. Den fem kilometer lange turstien som Vollen Vel har anlagt, gir kulturhistorisk informasjon på 18 informasjonspunkter om husmannsplasser, gravhauger, geologi og sporene etter isdrift. Turkart, bilder og informasjon finner du på nettsidene til Vollen Vel For hundre år siden var det en stor

«begivenhet» i Vollen når pappaene skulle hjem på søndagene. Hjem, med båt, til ny arbeidsuke i Oslo, mens koner og barn ble igjen på sommeroppholdet i Vollen.

Har du lyst til å lytte til historier fra Vollen i gamle dager? Om den gang fint-folk fra hovedstaden brukte Vollen som sommersted, om produksjon av kjente og mindre kjente båter, om produksjon og eksport av is eller om de berømte Askerbærene og andre hageprodukter? Disse historiene kan du høre med audioguiden som finnes på flere cafeer og restauranter i Vollen eller på nettet. Besøker du Vollen vil du også lære mer om historien om du går en av natur- eller kulturstiene, med sine fine Informasjonstavler.

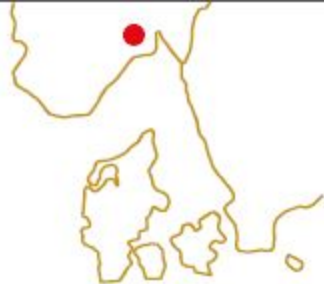
www.askerbibliotek.no

www.vollenvel.no

+ 47 66 90 96 56 / 52

Asker
kommune

Drammen kommune

Drammen er en moderne by med 63 000 innbyggere, kun 30 minutter fra Oslo. Her kan du oppleve småbyens sjarm og storbyens tilbud. Folk har bodd her siden steinalderen, noe de mer enn 6 000 år gamle helleristingene «Hvalen» og «Elgen» er beviser på. Drammen er en av byene i Norge som vokser raskest.

Drammenselva er byens livsnerve og identitet. Det var elva og ikke minst tømmeret som skapte byen. Fra 1850-tallet ble det etablert en rekke dampsager og høvlerier langs nederste del av elva, og på 1900-tallet blomstret papir- og celluloseindustrien. Senere, i 60- og 70-åra gikk det imidlertid dårlig for cellulose-bedriftene, og de la inn årene én etter én. I mange år slapp fabrikk ut avfallsstoffer rett i elva, noe som førte til at den ble sterkt forurenset. I løpet av 1980- og 1990-årene ble elva renset, og den er nå en av Norges beste lakseelver. Langs begge sider av den vakre Drammenselva er det opparbeidet 13 kilometer park- og tursti-område. Her finner man en bystrand midt i sentrum med muligheter for sol og bad, volleyball, fotball, kajakkpadling og andre sommeraktiviteter. Drammensere er stolt over elven sin, og den årlige Elvefestivalen i august tiltrekker seg stadig flere mennesker.

I Drammen kan du oppleve et yrende gateliv med koselige fortausrestauranter rundt Bragernes Torg, nordens største torg, og andre torg i byen. De to kulturhusene Union Scene og Drammens Teater hadde i fjor om lag 550 konserter, forestillinger eller andre arrangementer. Drammens Museum for kunst og kulturhistorie har både en betydelig permanent utstilling og jevnlig temporære utstillinger.

Byutvikling har vært et satsningsområde de siste ti årene, og i 2008 mottok Drammen den prestisjefulle internasjonale prisen (ECTP) for sentrumsfornyelsen. Asfalt og betong er erstattet av polerte heller i regionens egen flotte granitt. Arkitekturen er slående, og man kan ikke annet en å bli betatt av omgivelsene.

Havna har spilt en viktig rolle i byens utvikling. I takt med landets økte velstand og utvidelse av jernbane- og veinett, har Drammen utviklet seg til å bli en moderne service- og handelsby. Den tradisjonelle industriens storhetstid er over, og Drammen er i dag en moderne mellomstor by med et urbant sentrum, der bolig, kultur og handel er nøkkelord. Men fremdeles er elva, fjorden og den storslåtte naturen Drammens viktigste kjennetegn.

www.drammen.no

www.drammensregionen.no

www.plassenforteller.no

Nedre Eiker kommune

Femten minutter langs elven fra Drammen til Mjøndalen og du ankommet Nedre Eiker. Kommunen byr på kunst og kultur, jakt og fiske, en rik flora og fauna, gode tur- og sykkelstier og ikke minst to særpregede kirker.

Gulden kunstverk viser arbeider av anerkjente norske samtidskunstnere. Mjøndalen kirke fra 1983 og den eldre langkirken fra 1860, Nedre Eiker kirke, er viktige severdigheter. Mjøndalen kirke byr på et fantastisk glassmaleri der strømmende vann er tema. Den lyse og vakre Nedre Eiker kirke hadde 150-årsjubileum i 2010 og byr på arrangementer for både barn og voksne. Orgelet i kirken er i seg selv en severdighet. Sjeldne orkidéer med rare navn som Marisko, Huldreblom, Myrflangre, Flueblomst... - mange er truet av utryddelse, kan man se, men ikke plukke. Av 34 viltvoksende orkidéer i Norge trives hele 24 av dem i Nedre Eiker!

Portåsen - Wildenveys rike

Portåsen er barndomshjemmet til Herman Wildenvey, en av det 20. århundrets aller største norske poeter.

Etter et omfattende restaureringsarbeid er vi stolte av å kunne ønske velkommen til Portåsen - Wildenveys rike i 2011. "Nye" Portåsen kan i dag tilby følgende attraksjoner:

Mat og drikke

Portåsen - Wildenveys rike etterstreber en matprofil som spiller regionens råvaremangfold. Portåsen har

et topp moderne kjøkken som kan betjene kafé, bryggerhus og sammenkomster i låven. Det kan også tilrettelegges for bespisning utendørs.

Opplevelser

Portåsen kan tilby et bredt spekter av kulturoplevelser. Utstillinger, diktlesing, foredrag, konserter med mer står på vår faste kulturmeny.

Utearealer

I Portåsens naturskjønne omgivelser vil vi utvikle trygge, barnevennlige og varierte tilbud. Turstier, lekeområder og selvfølgelig Veiabekken.

For mer informasjon se:
www.portaasen.no
www.guldenkunstverk.com

Gulden kunstverk

Røyken kommune Slemmestad

Det var en gang for lenge, lenge siden at mørkt slam omsluttet mengder av små dyr på havbunnen utenfor Slemmestad. Gjennom hundretusener av år ble slammet presset hardt sammen og omformet til svart-skifer. Inne i dette svarte fjellet dannet det seg kalk rundt skallene etter dyrene. Kalken vokste og ble til boller: små og store kalkboller. Inne i bollene har trilobittene fått evig liv. 500.000.000 år senere fattet mennesket interesse for disse kalksteinsforekomstene og starten på et 100 års sementeventyr tok til.

Slemmestad forvandlet seg fra jordbrukssamfunn til "en liten by for sig selv, en industriby, en miniature, som er grodd op omkring cementfabrikken, omtrent som de smaa middelalderske byer ligger omkring en ridderborg" slik Rudolf Nilsen beskrev stedet i sin 1. mai-tale i 1925.

I dag fremstår Slemmestad som en upolert perle ved innseilingen til Oslo – fremdeles med sine karakteristiske siloer og sin unike geologi intakt.

Fra geologi til industri!

I 2010 kom det, etter felling av trær og busker ved idrettsanlegget, et nytt geologifelt opp i dagen. Ikke noe sted her i Norge finnes det en tilsvarende fossil-lokalitet. Dette er den største kjente sammenhengende flaten med denne spesielle kalken med fossiler i hele Nord-Europa.

Har du lust til å vite mer om Slemmestads historie og geologi, kan en tur med guide eller lydfil anbefales.

Turen kan også gåes på egenhånd. Brosjyre, kart og mp3 spillere finnes til utlån på biblioteket i Slemmestad.

*Kontaktinformasjon:
Slemmestad bibliotek, geologisenter og
Cementmuseum Slemmestad,*

*www.plassenforteller.no
www.royken.folkebibl.no
www.royken.kommune.no
+47 31281484.*

Røyken kommune
Grønn, nær og levende

HURUM KOMMUNE

Kystperlen Hurum kommune og Kulturminneveien i Holmsbu

Hvitmalte fiskerhus med små hager, koselige butikker og spisesteder, sjarmerende overnattingssteder, varme svaberg og langgrunne sandstrender. Og kulturminner som perler på en snor. Mindre enn en times kjøretur fra Oslo sentrum finner du Hurum, en vakker halvøy midt mellom Oslofjorden og Drammensfjorden. Den lange kystlinjen og et storslått kultur- og naturlandskap særpreger Hurum, men halvøya byr også på et rikt utvalg kulturminner som stammer helt fra steinalderen og fram til i dag. Kulturminneveien i Holmsbu slynger seg langs fjorden og knytter de to idylliske tettstedene Holmsbu og Rødtangen sammen. Langs denne veien finner du både kulturminner og naturperler: blant annet et gammelt ladested og et badested, en kunstnerkoloni, et prisbelønnet billedgalleri, en fredet urskog, gravrøyser fra bronsealder og Norges eldste bevarte byggverk, -en dysse fra steinalderen! Kulturminneveien kan oppleves til fots, på sykkel, i bil, buss eller båt. Du kan oppleve stedene på egenhånd eller med guide, med lydguiden Småtråkk eller med kunst i sekken langs Kunststi for barn.

I 1857 lot en apoteker og en sakfører seg ro fra Drammen til Rødtangen for å bade i sjøvann. Dette skulle bli starten på en strøm av badegjester til de vakre, hvitmaltene perlene Holmsbu og Rødtangen.

www.visithurum.no

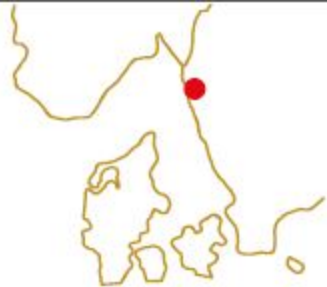

Kulturminneveien

Urskogen i Holtnesdalen
Ta gjerne turen gjennom den magiske urskogen i Holtnesdalen

Kunstnerkolonien i Stoa
I perioden 1911 – 1962 var Stoa tilholdssted for en av Skandinavias største kunstnerkolonier. Holmsbu Billedgalleri er reist til minne om disse kunstnerne.

Badestedet Rødtangen
Rødtangen har en lang historie som lossted og tollsted og begynte å utvikle seg til et badested rundt 1870.

Tanum

Stenhuggarepoken, Hamburgsund

Har du tänkt på alla de små gatstenarna vi kliver omkring på? De finns på gator och torg i stort sett hela världen. Alla handgjorda av en stenhuggare. I Kvarnbergets stenbrott kan du få historien berättad för dig. Om det hårda arbetet med att bryta, hugga och frakta ut stenen till länder som England, Belgien, Ryssland, Mexico, Argentina och många fler. Och har du tur kan du få höra en stenhuggarättling sjunga en visa från forna tider.

Väderöarna, Fjällbacka

I yttersta kustbandet, rakt väster om Fjällbacka ligger Väderöarna. Öarna är fulla av minnen och spår från århundradens sjöfart. Här finns spår så långt tillbaka i tiden som 1200-talet. På Storön finns den så kallade Kyrkan, kanske en andaktsplats från medeltiden och tre kompassrosor som kan ha använts som hjälpmedel av de tidiga lotsarna. Här finns mycket att upptäcka, även under vattenytan.

PålArne, Fjällbacka

Framför Fjällbacka kyrka, högt över samhället, står denna fantastiska skulptur, ett gemensamt verk av Pål Svensson och Arne Isaksson. I skulpturen ger sten och akvarell tillsammans sitt bidrag till att berätta om naturens skönhet och ständiga förändring. Akvarellerna är inspirerade av landskap, hållristningar och gravfält. Kuberna har också olika färg på stensidorna, från kallaste grått till varmaste rött.

Fiskeutställningen, Grebbestad

Grebbestad är en av landets största moderna fiskehamnar. I den levande hamnen kan du se båtarna komma in med dagens fångst. Men hur gör man när man fiskar egentligen? Och hur gjorde man förr i tiden. Kom in till Fiskeutställningen i Grebbestad och se hur fisket har utvecklats genom seklerna. Öppet året runt. Välkommen!

Greby Gravfält, Grebbestad

Det är något mystiskt som ligger över denna plats strax utanför Grebbestad. De 180 synliga gravarna, kullar och stenar, utgör den största gravplatsen i Bohuslän. Enligt legenden ska stupade skotska krigare ligga begravda här. En tänkbar förklaring kan dock vara att platsen under järnåldern användes som handelsplats. De arkeologiska fynden från området kring Grebbestad pekar både på välstånd och långväga kontakter.

*Tanum turist
Nedre Långgatan 48,
45772 Grebbestad*

*www.tanumturist.se
info@tanumturist.se
+46 525 611 88*

**TANUMS
KOMMUN**

Välkommen till Munkedal

“Vid stranden av en äkta tröskelfjord. Dit den laxrika älven slingrar sig från fjället. Där de bördiga fälten bryts av berg som går i dagen. Bortanför allfartsvägarna i vildmarkens stora skogar och många sjöar. Där ligger Munkedals kommun”.

Redan i de isländska sagorna nämns Foss kyrka som ligger högt över Munkedals samhälle. Just denna trakt har varit mycket viktig att behärska för dem som ville ha makten över det inre av Ranrike. Från Foss kunde man ha kontroll över landsvägen i nordsydlig riktning och sjöförbindelserna genom Gullmarsfjordens två djupa vikar. De tvära och höga bergen, den breda älven och Gullmarsfjorden bildar tillsammans en trång passage, lätt att försvara. Kvistrum är inte bara ett naturskönt område i Munkedal utan har i alla tider varit av stor strategisk betydelse. Den som behärskat passet har haft kontroll över förbindelsen mellan Göteborg och Oslo. Örekilsälven har sin väg från havet och långt in i landet och är känt för sitt laxfiske. Munkarna i Dragsmark fiskade i älven och gav området namnet Munkedal.

I Munkedal finns många olika aktivitetsmöjligheter. Laxfisket i Örekilsälven är välkänt, älven är en av Sveriges bästa laxälvar.

Man kan uppleva naturens stillhet och sakta glida fram på vattnet med kanot eller kajak Flottarleden. Eller spela golf på 18-hålsbanan vid Torreby, där Torreby Golfklubb har sitt klubbhus i ett riktigt slott.

www.vastsverige.com/sv/munkedal/sevardheter kan du lyssna på "Platsen berättar" om bl.a. hällristningar, norska kungar i Munkedal, kulturella byggnader och sägner från 15 olika kulturhistoriska platser inom kommunen. Du kan också uppleva det historiska Munkedal med buss. Du möter slottsfrun på Torreby som berättar om sitt liv. I Foss kyrka tar ett berättarspel om den medeltida norska kungen Eystein vid. På Gamla Bruket bjuds du på kaffe medan smeden hamrar och arbetaren berättar om livet där.

Vid Steneheds bauta-stenar kommer historien om drottning Hud och Kung Rane att spelas upp. Thomas Thorild platsen stannar vi till på för att sedan avsluta med en middag på Kynnefjälls Natur som är specialiserade på viltmat. Kanske får vi besök av Birkebeinarna?

www.munkedal.se
www.vastsverige.com
Turistbyrå:
bohus.expo@munkedal.se
+46 524 233 17

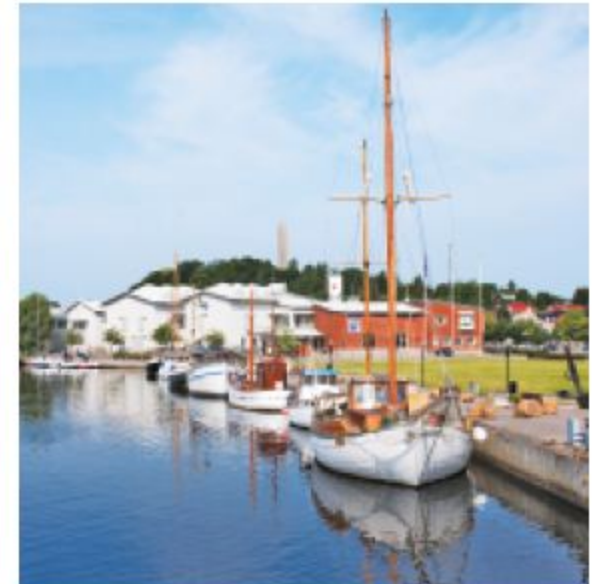
Bohusläns museum

Bohusläns museum är en mötesplats med utställningar, samtidskonst och ett rikt programutbud. Året runt sjuder huset av olika aktiviteter. Flera utställningar handlar om det kustnära livet, om maritim kunskap och kultur. Hur påverkar det oss människor att bo kustnära? Vad för det med sig för känslor i form av oro, frihet, kärlek, sorg? I sommar går också konstnären Carl Johan De Geer på upptäcktsfärd med penna och pensel i en stor utställning om Påsköns dramatiska historia. I anslutning till utställningen finns en skapande verkstad, där alla som vill får prova på att vara kreativa. På museet finns det också mycket att upptäcka för de nyfikna och vetgiriga barnen med levande och färgstarka utställningar. Är man lek- och klättersugen ligger ångaren "Uddevalla" stadigt vid kaj. Under sommaren arrangeras folkmusikfestival, ett kärt återkommande evenemang. Är du förtjust i gamla båtar, ska du inte heller missa Båthallen med sina vackra allmogebåtar från 1800-talet.

Verksamheten på Bohusläns museum bedrivs av Västarvet - Sveriges största förvaltning för natur- och kulturarv.

Läs mer! www.bohuslansmuseum.se

*Webtips för den vetgirige:
www.bohusmus.se, www.vastarvet.se,
www.utgangspunkten.se,*

Väderöarna – uthamn och andaktsrum

Få platser i Sverige upplevs så exotiska som dessa öar längst i ut väster. Största ön Storön innefattar både berg, ljungmarker och faktiskt, en egen insjö! Härute skapades en viktig lotsplats i mitten av 1700-talet och inte långt härifrån byggdes Väderöbods fyr med fyrbostäder hundra år senare. Människorna som skötte tekniken finns inte längre kvar men deras historia har skapat berättelser som lever vidare idag. Både på öarna och på fastlandet. Idag är Storön ett sommarparadis med mängder av besökande seglare men också av båtferjande turister som vill besöka öns värdshus för goda måltider och avslappnande övernattnin. Andas in – Andas ut - Njut är värdshusets passande slogan. Vad som är mindre känt härute är den sjöfartshistoria som tills förra året gömdes bland stenmurar, berghällar och sjöbotten. Då grävdes och borstades historien fram och plötsligt syns spåren från 1500- och 1600-talens sjöfart. Bomärken, årtal, kompassrosor, kritpipor och avättna djurben avslöjade att Strömsund varit en uthamn för alla de skepp som seglade mellan Skandinavien och övriga Europa. Och här finns resterna av ett kapell, minsann!

De platser som berättar historien binds nu samman av en märkt vandring som tillsammans med bebyggelsen och, inte minst, lotsutkiken gör ett besök på ön än mer värdefullt. Men allt blir inte klart till sommaren. Avvaktn på beslut om naturreservat kräver samordning och samverkan. I början av hösten kommer vandringen att ledsagas av informationsskyltar och en

broschyr som ger besökaren vägledning i såväl historien som geografien. Välkommen då!

Kontaktuppgifter

Väderöarnas värdshus 0046 525 32005

Fjällbacka Båttrafik 0046 525 32001

*Webtips för den vetgirige: www.bohusmus.se,
www.vastarvet.se, www.utgangspunkten.se,
Blogg: www.vaderoikon.wordpress.com*

Lysekils kommun

Livskvalitet, rekreation och spännande kulturhistoria i Lysekils kommun som ligger i det yttersta havsbandet, mitt i Bohuslänns skärgård på randen av Västerhavet. Landskapet bjuder på öar, rosafärgade granitklippor vid Stångehuvud, salta bad och böljande inlandslandskap med spännande kulturhistoria. Backa Hällristningar vid Brastad är bland de mest intressanta i Sverige. De flesta är inhuggna under bronsåldern 1700-500 f.Kr. Hällarna är täckta av figurer och motiv av solhjul, skepp, skålgropar, djur, människor, vagnar och fotsulor. Mest kända är "skomakaren" och "solstativtavlan". Rikedomen av hällristningar längs byvägen har gett upphov till namnet Via Sacra – den heliga vägen.

Det finns också en mycket spännande utforskad historia kring skeppsfarare och framför allt kapare som härjade längs kusten, främst under slutet av stormaktstiden i början av 1700-talet. Vi tror oss veta att det fortfarande finns släktingar till kaparkaptener kvar inom kommunens gränser...

Närheten till klart badvatten ger möjligheter till rekreation, avslappning och motion året om. Varför inte prova på Lussekafe med Dopp på Kallbadhuset när det närmar sig jul? Badtraditionen i Lysekil är lång och än idag kan Havsbadsparken, där Kallbadhuset ligger, besökas.

Havet och dess djurliv väcker beundran och förundran hos många. Vissa djur har vackra färger, andra byter kön och något har tänder i magen. På Havets Hus finns över 100 arter från småfläckig rödhaj till död mans hand. Alla hemmahörande eller på besök i

Västerhavet. Havets Hus har 40 akvarier och det största av dessa, tunnelakvariet rymmer 140 000 liter saltvatten. Här kan man helt torrskodd, omgiven av vatten, titta på bland annat pigghaj, torsk och havsål. I regionen finns kanske Nordeuropas bästa dykvatten, möjligheter till kajakpaddling och internationellt erkänd klättring. Det finns ett utbud av vandrings- och cykelleder, bland annat på Skaftö med vackert blommande blåsippor om våren. Ta gärna en promenad och njut av blomsterprakten i naturreservatet Vägeröds Dalar.

Fisket har haft stor betydelse i ett historiskt perspektiv och är än idag en viktig markör i samhället. Idag bjuds besökaren på möjligheter att följa med på räktråning, hummerfiske och sälsafari. Man kan också uppleva en avkopplande tur bland kobbar och skär till ljudet av den traditionella tändkulemotorn eller med vind i seglen på skolsegelfartyget Kvartsita. Inte att förglömma är heller havets läckerheter, i form av musslor, räkor och andra skaldjur. Bäst kvalitet och smak har dessa fram på höstkanten.

Välkommen!

www.lysekil.se

www.vastsverige.se

info@lysekilsturist.se

+46 523 130 50

**LYSEKILS
KOMMUN**

Välkommen till Orust – båtbyggjarland

Orust är en evenemangsö. Hit kommer kända artister varje år för att uppträda. Upplev musik och teater på utomhusscener eller lyssna till visor, jazz och rock på alla ineställen. Återkommande evenemang är t.ex. Taubespelen på Ångön och Öppna Varv som är en flytande båtmässa som hålls i fyra olika hamnar.

Många upptäcker att Orust även är en perfekt plats för en kurs eller konferens. Anläggningarna är många och de finns både vid strandkanten och i lantlig miljö.

Du är alltid välkommen till Orust. Kom på sommaren om du vill ha liv och rörelse omkring dig för då finns här mycket folk och många evenemang är i gång. Kom på våren om du vill uppleva hur natur och fågelliv vaknar. Kom på hösten och se de majestätiska stormarna och de vackra färgerna. Kom på vintern och upplev stillheten.

Få reda på varför man under sommaren 2010 grävde efter ett förhistoriskt skepp på en åker i Tegneby på Orust eller om hur den första plastbåten i Sverige kom till på ett varv i Allmag på östra sidan av ön. Orust har sedan länge varit känt för sina duktiga båtbyggare och de framgångsrika varven svarar idag för den största delen av arbetstillfällena inom kommunen. Besök utställningen på Kulturhuset Kajutan i Henån som behandlar Orust som båtbyggjarland genom tiderna DÅTID, NUTID och FRAMTID. Parallellt pågår den årliga populära flytande båtmässan.

Öppna varv.

Du är också mycket välkommen att ta del av Orusts natur och historia genom att delta under en arrangerad fornborgspromenad. På Orust ligger fornborgarna tätt och traditionerna och tolkningarna av dem är många medan fynden från de arkeologiska undersökningarna är få.

www.orust.se
www.vastsverige.se
turistbyran@orust.se
[+46 0304 33 44 94](tel:+460304334494)

Kulturresevatet Åskhults by

Följ den gamla fägatan upp till byn och bli förflyttad två hundra år bakåt i tiden!
De fyra gårdarna från 1700-1800 talet: Götta, Jönsas, Bengts och Derras är omålade och skimrar vackert silvergråa runt det lilla bytorget. Byn som har rötter i bronsåldern, genomförde storskifte 1825 och laga skifte 1864. Nya markgränser drogs upp, men gårdarna kunde ligga kvar på sina ursprungliga platser vilket är unikt i Sverige. I slutet av 1800-talet bodde ca 35 personer i byn och den siste byinvånaren dog 1964.

Landskapet återskapas

Landskapet kring byn har brukats sedan förhistorisk tid och var präglad av betade ljunghedar, blomsterrika slätterängar och mindre åkrar med odlingsrösen. Från år till år kan man följa arbetet med att återskapa landskapet så som det var innan det skiftades. Här odlas säd av äldre lantsorter och markerna brukas med häst och ålderdomliga redskap. Under sommaren finns här djur av gamla lantraser.

Publik verksamhet

Vandra gärna runt i landskapet på kulturstigar med självguidande broschyr, eller lyssna till några av byns människoöden på en guidad tur. Under säsongen erbjuds ett varierat programutbud för hela familjen bla spelmannsstämman, midsommarfirande, hantverksdagar, skördefest, guidade turer i kulturlandskapet, samt barnverksamhet, julmarknad två dagar i veckan under högsäsong.

I kaffestugan serveras kakor och bröd bakade på gamla recept ifrån socknen.

Byn är öppen dagligen maj-augusti samt helger under september månad

Information & Gruppbokning
www.askhultsby.se
info@askhultsby.se
+46 300 54 21 59 maj-aug
+46 300 83 47 60 övriga året

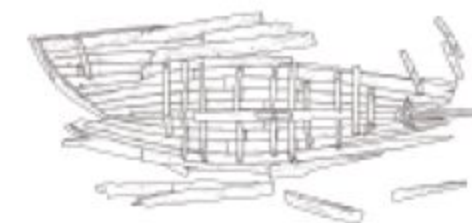

Norsk Maritimt Museum, Oslo

Ved BåtLab'en ved Norsk Maritimt Museum rekonstrueres en båt fra 1595. Vraket ble gravd ut av museets arkeologer i forbindelse med et stort byutviklingsprosjekt i Oslo hvor de fant 13 båtvrak fra renessansen. Rekonstruksjonen vi bygger skal sjøsettes den 11. september 2011 og den påfølgende sommer skal vi seile fra Oslofjorden via Bohuslän og helt ned til våre IKON-partnere ved Limfjordmuseet i Løgster. Det er en lang reise for en liten båt. Men både reisen og prosessen med å rekonstruere og bygge båten fører til ny kunnskap om byen og tiden båten kommer fra.

Båten bygges ved museets nyåpnede BåtLab. Her rekonstruerer vi gamle skipsfunn og dokumenterer nyere båttradisjoner. I dette prosjektet er det båtbyggeren som er hovedpersonen, og Lars Stålegård trives med å arbeide på utstilling. Og du må gjerne stikke innom og stille ham spørsmål, fordype deg i vår digitale formidling eller besøke BåtLab'en på vår blogg "www.baatlaben.blogspot.com". BåtLab'en er en del av aktiviteten "Havet som forener" og underaktiviteten "Båtbyggeren åpner sitt verksted" i **IKON-prosjektet**.

Originalen, Barcode 6, er bygget i Oslofjordområdet og ligner mye på en Bohusjolle. Hun er oppunder 8 meter lang, bygd av eikebord, har hatt råseil og årer. Båten er den eldste nordiske båten vi kjenner til med akterspeil og det er en liten sensasjon. Eikebordene er sagt på oppgangssag, som var en viktig nyvinning

som ble tatt i bruk på denne tiden og trelast ble en mer og mer betydningsfull handelsvare. Det er også unikt at funnet er så komplett. At fartøyet har vært så grovbygd, og at den har vært ombygget og utvidet med en ekstra bordgang og akterspeil etter at den var ny, har fått oss til å undres over hva slags bruk den har hatt. For det første er båten så bred, høy og kort at vi kaller den for stutt-tjukken. For det andre har det vært få årer på den. Dermed kan vi slutte at det har vært en liten lastebåt.

De sagde eikebordene er tilpasset mot hverandre, men det er ikke enkelt å gjøre det likt som på originalen. Innen moderne båtbygging tilpasses bordene mot hverandre med stor nøyaktighet for å hindre lekkasjer. På denne båten er det ganske annerledes. Lars må skjerpe seg for å arbeide grovt nok for å kopiere alle suene som er hugget med øks. For å få båten tett har de brukt tjære og dyrehår, som en slags fuge-masse. Dette etterligner vi etter beste evne, men det blir spennende å se når båten skal sjøsettes: Vil hun holde tett?

Sjøsetting og utstilling

Båten skal sjøsettes den 11. september 2011 og rigges med to råseil slik skikken var på 1600-tallet. Vi har fått med oss reipslager Ingunn Undrum fra Hardanger Fartøyvernssenter og seilmaker Jörn Bohlmann som arbeider med en doktorgrad ved Universitetet i Trondheim for å rekonstruere riggen.

Etter prøveseilaser i Oslofjorden setter vi kursen sør over sommeren 2012.

Vi planlegger å besøke våre **IKON-partnere** i Kragerø, Halden, på Bohuslänkysten og ender opp i Løgster i Limfjorden. Turen avsluttes med deltagelse på den store kystkulturfestivalen i Brest i Frankrike.

Originaldelene skal imidlertid få stå pent i ro. Barcode 6 konserveres nå og delene settes sammen igjen og stilles ut i de nye lokalene til banken DnB-NOR på det stedet båten ble gravd ut. Men konserveringsprosessen tar lang tid og originalbåten blir ikke tilgjengelig på flere år.

I mellomtiden får vi konsentrere oss om kopien.

www.marmuseum.no
+047 241 141 50

Skagen By- og Egnsmuseum

Skagen By- og Egnsmuseum er det kulturhistoriske museum i Skagen. Museet har hjemme i byens vestlige ende, hvor det med udsigt til havet er idyllisk placeret mellem gamle skagenshuse og i skyggen af den mølle, der igennem årtier har været museets vartegn.

Museet formidler først og fremmest den lokale historie med fokus på redningsvæsen og fiskeri. Målet er at levendegøre de store dramaer, som igennem århundreder har udspillet sig, når livets udkomme skulle hentes hjem fra havet. Døden har altid været tæt på i de små hjem i Skagen, men det har livet også. Museet er et kombineret frilands og udstillingsmuseum med huse fra 3 perioder i Skagens historie, den "sorte" (indtil ca. 1875), den "gule" (ca. 1875-1907) og den "røde" (efter 1907).

Udstillingerne fører tilbage i Skagens historie og peger ud mod resten af samfundet. Udenfor selve museet er der udstilling i Kandestederne redningsstation. På Vesterbyvej 15 finder man "Den gamle Smedie". I havnen ligger museums-kutteren "HANSA", der i sommerhalvåret sejler med gæster. I årets løb står museet for en række aktiviteter, for hvilke der udgives særskilt program.

På Skagen By- og Egnsmuseum er det den nære og vedkommende fortælling, der er kernen, men museets spændevide er større end dette. På museet arbejdes der tæt sammen med andre museer og forskningsinstitutioner om at skabe nye og innovative formidlings-

platforme, der kan være nøglen til nye og unikke oplevelser. Det er museets vision, at der med afsæt i dets kerne og via teknologiske løsninger skal kunne nås bredt ud til et stort publikum såvel i Danmark som internationalt.

Det er et mål for museet at involvere publikum og skabe nærværende oplevelser, der kan motivere til refleksion og skabe en større baggrundsforståelse. Det mål gælder også, når museet i årene fremover vil skærpe sin internationale profil igennem interregionale og internationale netværk.

Det er blevet sagt om Skagen, at byen er verdens mindste metropol. En væld af nationaliteter krydser årligt veje her, både blandt de to millioner turister, der kommer når lysets land glimter, men også i den klare vinter, når fiskere fra nær og fjern kommer til byen. I den sammenhæng er Skagen By- og Egnsmuseum en tydelig refleksion af den by, som er museets ramme. Museet er både lokalt, internationalt og altid et besøg værd.

www.skagen-bymus.dk
+45 984 447 60

Museet for Thy og Vester Hanherred

Museet rummer en stor oldtidssamling og fortæller om egnens og købstadens historie. Mindestuer for skolemanden Chr. Kold og forfatteren J.P. Jacobsen. Skiftende særudstillinger. Museumsbutik.

Thisted Museum
Jernbanegade 4-DK-7700 Thisted
Tel.+45 9792 0577
www.thistedmuseum.dk

Museet er kendt for sin fine samling af Jens Søndergaards malerier samt værker af andre kunstnere. Desuden en stor landbrugssamling og en rekonstrueret jernaldergård fra Thy. Skiftende særudstillinger.

Heltborg Museum
Skårhøjvej 15 – Heltborg
DK-7760 Hurup – Tel. + 45 9795 2077
www.heltborgmuseum.dk

Indrettet i et bådeværft, hvor de gamle maskiner er bevaret. Her levendegøres kystfiskernes liv, der har været præget af slid og slæb og religiøs vækkelse. Børneaktiviteter i skoleferierne.

Vorupør Museum
Vesterhavsgade 21 – Nr. Vorupør
DK-7700 Thisted – Tel. + 45 9793 8850
www.vorupoermuseum.dk

Det fredede hus beretter om Aggers historie, levevilkår og byggeskik på vestkysten.

Fiskerhuset Agger
Toftevej 9 – Agger
(Adgang fra/entrance from/Zugang
Blåbærvej
DK-7770 Vestervig
Tel. + 45 9792 0577

Skomagerhuset har været barndomshjem for husmændenes digter Johan Skjoldborg.

Skjoldborgs Hus, Øsløs
Skippergade 6 – Øsløs
DK-7742 Vesløs
Tel. + 45 97920577

Vendsyssel Historiske Museum

Vendsyssel Historiske Museum er et landsdelsmuseum stiftet i 1889. Museet har store samlinger fra området og har udstillinger syv forskellige steder i Hjørring Kommune.

Hjørring

Hovedafdelingen ligger i Hjørring og omfatter udstillinger om oldtid, middelalder, byhistorie, boligkultur, klædedragter og meget mere. Museumskomplekset består af flere udstillingsbygninger samt en smuk museumshave med en tidligere præstegårdshave og urtehave med gamle lægeplanter.

Der er mulighed for at bestille en guidet tur rundt på museet.

*Vendsyssel Historiske Museum
Museumsgade 3 9800 Hjørring
Danmark
Telefon: +45 96 24 10 50*

Hirtshals Museum

Hirtshals Museum er indrettet i et fiskerhjem bygget af kampesten i 1880. Stuehuset, rekonstrueret som interiør anno 1915, viser hvordan en fiskerfamilie levede på den tid. På museet kan man ligeledes se udstillinger om bjesk, fiskeri, Hirtshals havn og redningsaktioner.

Fra sommeren 2012 vil man kunne se en ny udstilling på Hirtshals Museum. Den har fokus på byen Hirtshals historie ved og med havet, og på de forbindelser, som gennem tiden har eksisteret over havet til Norge og Sverige.

Der er mulighed for at bestille en guidet tur rundt på museet.

*Hirtshals Museum
Sophus Thomsens Gade 6
9850 Hirtshals
Danmark
Telefon: +45 96 24 10 00*

Landskabs- og Landbrugsmuseet

På Landskabs- og Landbrugsmuseet er der en informationsudstilling, der fortæller om landskabets geologiske tilblivelse, om dets udvikling og de natur- og kulturhistoriske iagttagelsesmuligheder, det rummer i dag.

Besøgende kan ligeledes gå på opdagelse i det gamle husmandssted, der i dag drives som et "arbejdende" frilandsmuseum med marker og husdyr som i tiden omkring 1915.

Der er mulighed for at deltage i en guidet tur rundt på museumsområdet.

*Landskabs- og Landbrugsmuseet
Jerupvej 613, Mosbjerg
9870 Sindal
Danmark
Telefon: +45 96 24 10 50*

Strandfogedgården

På Strandfogedgården vises en udstilling om Rubjerg Knudes kultur- og naturhistorie. Udstillingen er delt op i tre enheder, hvis elementer er designet, så den besøgende selv deltager aktivt i museumsbesøget. Her er bl.a. gode historier, en tidsmaskine og et eksperimentarium.

Strandfogedgården danner ligeledes udgangspunktet for en mængde ture ud i det enestående landskab med en naturvejleder.

*Strandfogedgården
Langelinie 2, Rubjerg
9480 Løkken
Danmark
Telefon:*

+45 98 96 01 60 (I åbningstiden)

+45 96 24 10 50 (Uden for åbningstiden)

Hjemmeside: www.rubjergknude.dk

Bunkermuseet Hirtshals

Bunkermuseet Hirtshals består af 54 udgravede bunkere samt mange kanon-, mortér- og maskingeværstillinger. Ligeledes er der radar- og lyskasteranlæg. I alt består området af 70 forskellige lokaliteter, som er forbundet af 3,5 kilometer løbegrave.

I en mandskabsbunker er der indrettet en informationsudstilling, hvor man kan opleve en udstilling om 10. batteri og Hirtshals, og i andre bunkere har man ført indretningen tilbage til det oprindelige.

Der er mulighed for at deltage i en guidet tur rundt på museumsområdet.

*Bunkermuseet Hirtshals
Kystvejen 9850 Hirtshals
Danmark*

Telefon: +45 96 24 10 50

Hjemmeside: www.bunkermuseethirtshals.dk

Plancheudstilling, Tornby

Ved det gamle skudehandlerpakhus ved Tornby Strand findes en plancheudstilling, hvor der fortælles om den kontakt, der var over havet imellem de nordiske lande igennem skudehandlen. Man kan ligeledes læse om bjergningsvirksomhed ved kysten i en tid, hvor strandinger og forlis var en del af hverdagen ved den jyske vestkyst.

I løbet af sommeren/efteråret 2011 vil plancheudstillingen blive udskiftet med en ny og spændende udstilling.

**Vendsyssel
Historiske Museum**

Se åbningstider for alle afdelinger og få yderligere information om museet på hjemmesiden: www.vhm.dk

Telemark Museum

Navnet Telemark klinger av natur og kultur, og det er du hjertelig velkommen til å oppleve ved Telemark Museum. Vi har 9 visningssteder i fylket, og har museer fra Bø, gjennom Grenland til Kragerø. Tilbudet ved Telemark Museum er svært variert. I Kragerø, perlen blant kystbyene, kan du oppleve kunstnerens Kragerø gjennom den faste utstillingen "Kragerø var mig god", om Edvard Munchs periode i byen.

I Bamble, Brevik og Porsgrunn vises de mange sidene ved kyst- og bykulturen som har vokst frem her gjennom århundrer av sjøfart og rikdom. I 2012 åpner vi nytt sjøfartsmuseum og vitensenter i Porsgrunn, det blir verdt besøket!

I Brekkeparken i Skien, opplever du den store Telemarksdrømmen, med stuer, bunader og rosemaling. Den vakre parken innbyr til en god og avslappende ramme rundt besøket.

Henrik Ibsen er født i Skien, og hans barndomshjem Venstøp, er et moderne museum med innholdsrike utstillinger og mulighet for en pust i bakken.

På Ulefoss finner du 1814-mannen Niels Aalls Ulefos Hovedgaard. Kom og opplev stemningen i et av Norges mest sentrale arkitektoniske verk!

Og i Bø hører du felespill og geitebrek, her er det bunader og folkekunst, akkurat slik det skal være i Telemark.

Hele sommeren gjennom har vi Barnas Museum med egne aktiviteter for barna – du finner oss på Facebook!

www.telmarkmuseum.no

+47 35544500

Kulturvandring på Stenungsön

Stenungsön är en ö i centrala Stenungsund, en oas att vandra i med ett historiskt förflutet som rymmer många spännande berättelser.

Redan på 1600-talet vet vi att danske lagmannen Hans Frandson och hans hustru Mergerete Torgiersdatter bodde på Stenungsön. Fältmarskalk Rutger von Ascheberg erhöll en förläning det s k Steningögodset efter Bohusläns införlivande med Sverige 1658. En kvarleva av detta är Aschebergs allé på ön.

Badorten Stenungsön uppstår under mitten av 1800-talet då sommargästerna blir ett nytt inslag på ön. De sommargäster som kom tillhörde i de flesta fall förmögna borgare från Göteborg men även en hel del "kändisar" och kungligheter har gästade Stenungsön. Några av dessa är Kung Oscar II, kronprins Gustav och prins Wilhelm, operasångaren Jussi Björling och författaren Viktor Rydberg.

Under 1900-talet är Stenungsön en plats för konstnärers inspiration då flera kända Göteborgskolorister bor och verkar här. De är Ragnar Sandberg uppvuxen i Stenungsund, Ivan Ivarsson, Märta Taube, Karin Parrow och Ärling Erlingsson. Einar Hylander är en senare konstnär som vi också kommer att uppmärksamma.

Kulturkontoret i Stenungsunds kommun har sina lokaler i Kulturhuset Fregatten. Kulturhuset invigdes 1992 och husets konsthall öppnade med en utställning av kommunens stora konstnär Ragnar Sandberg. Huset innehåller förutom konsthall, bibliotek, konsertlokal, biograf, café, turistbyrå och konferensverksamhet.

Kulturhuset Fregatten är centrum för kulturlivet men det är också viktigt att utbudet sprids till alla delar av kommunen. Detta sker också, delvis genom alla aktiva föreningars arrangemang. Varje sommar erbjuder hembygdsföreningarna tillsammans med kulturkontoret kulturvandringar, en möjlighet till fördjupad guidning i våra historiska miljöer. En av dessa historiska miljöer är Stenungsön och står du i Kulturhusets Bohuslänsrum så ser du ön över sundet med sin vackra sekelskiftsbebyggelse.

Sommaren 2011 den 27 juli startar vi med en kulturvandring i koloristernas spår på Stenungsön.

www.stenungsund.se
www.vastsverige.com
turitbyran@stenungsund.se
+46 303 189 00

Skagens Museum

Kunstnerkolonien i Skagen.

Fra slutningen af 1870'erne og frem til århundredskiftet var Skagen et internationalt mødested for unge kunstnere. Fælles for dem var, at de inspireret af friluftsmaleriet søgte nye steder og motiver. Med inspiration fra de franske kunstnerkolonier, der opstod i naturskønne omgivelser i 1800-tallet, blev Skagen i løbet af 1880'erne forvandlet til en kunstnerkoloni, hvor der både var plads til arbejde og fest. Michael Ancher var en af de første kunstnere, der kom til Skagen, og i 1880 giftede han sig med den lokale kroejers datter, Anna Brøndum, og fik fast bopæl i Skagen. De øvrige kunstnere nøjedes for det meste med at komme om sommeren. I 1882 kom P.S. Krøyer første gang til Skagen og med ham fulgte flere internationale kunstnere. De fleste kunstnere boede i kortere eller længere perioder på Brøndums Hotel, der blev centrum for det sociale samvær i kunstnerkolonien. I 1883 fik P.S. Krøyer og den norske maler Eilif Peterssen idéen til at udsmykke spisesalen på hotellet med forskellige kunstneres malerier og portrætter. I 1892 blev hotellet og spisesalen udvidet af arkitekten Ulrik Plesner, der sammen med kunsthåndværkeren Thorvald Bindsbøll indrettede og dekorerede salen. Brøndums spisesal er i dag en central del af Skagens Museum.

De mest kendte motiver fra Skagen er Michael Anchers fiskere, som han malede gennem mere end 20 år, P.S. Krøyers malerier af kunstnernes fællesskab og af hustruen Marie Krøyer samt Anna Anchers interiører og genrebilleder af lokalbefolkningen.

Men også kunstnere som Holger Drachmann, der både digtede og malede, Laurits Tuxen og de nordiske kunstnere Christian Krohg og Oscar Bjørck var med til at sætte Skagen på landkortet. Da jernbanen i 1890 blev ført helt til Skagen, begyndte de første turister at komme, og Skagen blev et mondænt feriested.

Skagens Museum.

I 1908 blev Skagens Museum stiftet af kunstnerne Michael Ancher, P.S. Krøyer og Laurits Tuxen samt kroaverten Degn Brøndum og apotekeren Victor Christrian Klæbel. Siden 1928 har museet holdt til i en bygning tegnet af Ulrik Plesner. I museets stemningsfulde have ligger Havehuset, hvor kunstnerne i sin tid boede til leje, og det gamle korn tørringsmagasin, hvor P.S. Krøyer indrettede atelier. Museet er efter arkitekten Jacob Blegvads tegninger blevet udvidet i 1982 og 1989.

Museets samlinger består i dag af over 1900 malerier, tegninger, grafiske arbejder og skulpturer samt keramik, hovedsageligt fra perioden 1870-1930. Hvert år har Skagens Museum forskellige særudstillinger med relation til skagensmalerne eller med fokus på andre af periodens kunstnere.

I sommeren 2011 viser museet udstillingen "Skagen GULD / værker i privateje" med over 200 malerier af skagensmalerne, der alle er i privateje. Hermed får publikum en enestående chance for at se værker, der normalt ikke er offentligt tilgængelige

Hip, hip, hurra! i Krøyers gamle atelier Krøyers berømte værk "Hip, hip, hurra!" fra 1888 hænger på Göteborgs Konstmuseum, men nu kan man også opleve flere aspekter af værket på Skagens Museum. Via digitale platforme kommer det fraværende værk nu hjem til det sted, hvor P.S. Krøyer i sin tid skabte det: i hans atelier, det gamle korn-tørringsmagasin, som ligger i Skagens Museums have. Her kan publikum, præcis som Krøyer, se og mærke værket. Billedet kan ses i en digital udgave, og de besøgende kan interagere med billedet og orientere sig i historien ved hjælp af avanceret teknologi, lys og lyd.

Nærmere info om sommerens arrangementer på:

+45 984 464 44

www.skagensmuseum.dk eller på museets Facebook side!

Prosjektet medfinansieras av:

Gränskommittén
Østfold - Bohuslän - Dalsland

 BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

 REGION
VÄSTRA GÖTALAND

 TELEMARK
FYLKESKOMMUNE

 Østfold fylkeskommune

BI **HANDELSHØYSKOLEN**

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSRÖGSKOLAN

 ApEx
Center for Anvendt
Oplevelsesøkonomi

AALBORG UNIVERSITET

Fra Holmsbo.

IKON MAGASIN

IKON- Interregionalt KulturOplevelses Netværk

IKON, Interregionalt Kultur Oplevelses Netværk, är ett gränsöverskridande samarbete i Kattegatt/Skagerack regionen. Vi förenar 48 partners i form av museum, universitet, kommuner och regioner belägna, runt Skagerack, och Kattegat dvs. i Nord Jylland, Väst Sverige och Syd Norge.

Vårt gemensamma mål är att öka antalet besökare till våra arenor genom kunskapsbaserade upplevelser. Projektet syftar till att stärka besöksnäringen genom att tillgängliggöra, levandegöra och utveckla våra kulturmiljöer och kulturella besöksmål.

Det interregionala samarbetet samt insatser för att locka helårsbesökanden har gett tydliga resultat. Totalt sett har antalet turister i regionen minskat under åren 2008 -2010. Men utredningar och besöksstatistik visar en ökning av besökande inom kulturupplevelser på, 6 %, vilket motsvarar, ca 330 000, fler besökare, i motsvarande område.

www.ikon-eu.org

www.facebook.com/IKON.s.Friends

Samarbetspartner:

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGAT - SKAGERRAK